

Demografická studie

MČ Praha 20
září 2013

Tomáš Soukup

Šmeralova 4

170 00 Praha - Bubeneč

IČ: 73534781

TEL: +420 739 358 697

E-mail: info@vyzkumysoukup.cz

www.vyzkumysoukup.cz

Obsah

1. Resumé – hlavní zjištění	4
2. Úvod, metodologie, cíl průzkumu.....	6
3. Obyvatelstvo.....	8
3.1. Celkový počet obyvatel	8
3.1.1. Vývoj počtu obyvatel v letech 2001-2012	9
3.2. Struktura obyvatel	10
3.2.1. Pohlaví a věk obyvatel.....	10
3.2.2. Věková struktura obyvatel dle návaznosti veřejných služeb.....	12
3.3. Pohyb obyvatel	13
4. Socioekonomická situace obyvatel	14
4.1.1. Vzdělání obyvatel	14
4.1.2. Ekonomická aktivita obyvatel	15
5. Bydlení	16
5.1. Bytová výstavba	16
5.2. Bytový fond a standardy bydlení	17
6. Prognóza vývoje obyvatelstva	19
6.1. Parametry prognózy	20
6.1.1. Současná struktura obyvatel	20
6.1.2. Plodnost	21
6.1.3. Úmrtnost.....	23
6.1.4. Migrace	24
6.2. Výsledky prognózy	27
6.2.1. Prognóza počtu obyvatel v jednotlivých věkových skupinách.....	28
6.2.2. Shrnutí hlavních výsledků prognózy počtu obyvatel.....	37
7. Analýza současného stavu veřejných služeb.....	38
7.1. Mateřské školy a reflexe budoucího vývoje	38
7.2. Základní školy a reflexe budoucího vývoje.....	40
7.2.1. Plánování kapacit ZŠ.....	42
8. Zdravotnictví	48
8.1. Zdravotnická zařízení na území MČ Praha 20	48
8.2. Porovnání kapacit lékařů s celou ČR	50

9. Sociální služby	51
9.1. Poskytovatelé sociálních služeb	51
9.2. Počet obyvatel vyžadujících sociální služby	52
9.2.1. Porovnání využívání sociálních služeb v ČR a MČ Praha 20	53
9.2.2. Vývoj počtu osob potřebujících pomoc při sebeobsluze	54
10. Zpracovatel průzkumu	55

1. Resumé – hlavní zjištění

Na základě demografické prognózy se ukázala následující hlavní zjištění:

Bydlení a věková struktura obyvatel

- Za posledních 10 let přibylo v Horních Počernicích 2 025 obyvatel. Nárůst obyvatel ovlivnilo nejvýrazněji stěhování a zvyšující se porodnost. Mezi lety 2001 až 2012 bylo postaveno 610 nových bytů a přistěhovalo se téměř 1 700 nových obyvatel. Od roku 2007 se také podobně jako v celé ČR zvyšuje porodnost a v průměru se rodí více než 160 dětí ročně.
- Do budoucna je v Horních Počernicích naplánovaná další bytová výstavba a do roku 2020 lze očekávat migraci na úrovni cca 2 - 3 tis. nových obyvatel.
- Celkový počet obyvatel MČ Praha 20 se v roce 2027 bude pohybovat mezi 17 - 19 tis. osob.
- Věková struktura obyvatel bude v příštích 15 letech stárnout. Do budoucna lze v Horních Počernicích očekávat výrazné zvýšení počtu seniorů.

Děti a školství

- Od roku 2007 vzrostla porodnost z cca 120 na více než 160 dětí ročně. Tyto děti chodí v současné době do MŠ a v nejbližších letech zvýší poptávku po ZŠ.
- Kapacity MŠ zřizovaných MČ činí v současnosti 634 dětí. Do MŠ byly v posledním roce přijaty všechny děti, která splňovala kritéria trvalého bydliště v Praze 20 a věku 3 let. Mateřské školy však v letošním školním roce odmítly 158 přespolních dětí. Pokud by MŠ do budoucna nepřijímaly přespolní děti, tak by jejich kapacita byla v nízké a střední variantě prognózy dostačující. U vysoké varianty prognózy (která počítá s vyšší migrací díky nové výstavbě), bylo by po roce 2019 potřeba vytvořit cca 60 nových míst v MŠ.
- V Praze 20 působí šest základních škol. Jejich celková maximální kapacita činí 2 028 žáků, z toho školy zřizované MČ mají kapacitu 1 830 žáků a od příštího roku 1 860 žáků. Z analýzy vyplývá, že stávající kapacita ZŠ v MČ Praha 20 by byla pro děti z MČ dostačující až do roku 2020, v následujících letech by však bylo potřeba kapacitu navýšit o cca 50 míst. To však za předpokladu, že by do místních škol nechodily žádné přespolní děti, což je v současné chvíli nereálné. Při plánování je tak nutné vzít v úvahu, kolik přespolních dětí je možné do škol přijmout s ohledem na budoucí počet školních dětí v MČ Praha 20.

Sociální služby

- Z porovnání kapacit sociálních služeb a skutečného využití vyplývá, že kapacity terénních sociálních služeb v MČ Praha 20 jsou v současně době dostačující.
- Naopak kapacita pobytových služeb je spíše nedostačující. Na druhou stranu, současným trendem je zůstat v běžném prostředí co nejdéle.
- Využívání pečovatelské služby v Praze 20 je v porovnání s celou ČR výrazně podprůměrně. Zatímco v celé ČR využívá pečovatelskou službu 36% počtu příjemců příspěvku na péči, v Praze 20 to je 28 %. Otázkou zůstává, z jakého důvodu mají občané Prahy 20 nižší zájem o pečovatelskou službu.
- V souvislosti se stárnutím populace lze v blízké budoucnosti očekávat nárůst počtu seniorů, zvláště starších 80 let. Počet osob, které potřebují pomoc při sebeobsluze, vzroste ze stávajících 390 na cca 550, respektive 680 do roku 2027 dle jednotlivých variant vývoje.

Zdravotnictví

- Vybavenost MČ Praha 20 lékaři je podprůměrná. V porovnání s celou ČR působí v Horních Počernicích podprůměrný počet praktických lékařů pro dospělé i pro děti, nedostatek stomatologů i gynekologů.
- Obyvatelé MČ Praha 20 však mohou díky dobré dopravní dostupnosti využívat zdravotní služby v celém hlavním městě. Velká část obyvatel jezdí za prací do centra Prahy (či jiných částí). Specializované lékaře (např. stomatolog či gynekolog) tak mohou preferovat v lokalitě svého zaměstnání.

Poznámka:

Výše uvedené body nejsou seřazeny podle významnosti.

2. Úvod, metodologie, cíl průzkumu

Zdroje dat

Sociodemografická studie čerpá z více datových zdrojů.

Primárním zdrojem **dat o obyvatelstvu** jsou statistiky vedené Českým statistickým úřadem, a to jak statistiky přirozené měny, tak výsledky Sčítání lidu, domů a bytů, které proběhlo na území České republiky v roce 2011. Informace o situace v MČ doplňujeme také údaji poskytnutými MČ Praha 20.

Ve studii dále čerpáme data z MŠMT, statistik ZŠ a MŠ, ÚZISu a webových stránek MČ Praha 20.

Poznámka:

Data o obyvatelstvu, kterými disponuje ČSÚ, se týkají osob přihlášených k **trvalému** nebo **dlouhodobému** pobytu. Tyto údaje korigujeme výsledky ze Sčítání lidí, domů a bytů 2011. SLDB 2011 zjišťovalo jak nahlášené trvalé bydliště, tak i místo obvyklého pobytu (tedy fakticky bydlící v obci).

Metody

Zpracování **sociodemografické analýzy** MČ Praha 20 vychází z demografické metodologie v kombinaci s metodami socioekonomické statistiky.

Sociodemografická analýza využívá k charakteristice MČ Praha 20 následující přístupy:

- **Struktury obyvatelstva** – Ze sociodemografického hlediska patří mezi nejdůležitější znaky pohlaví a věk, dále také rodinný stav, vzdělání a socioekonomický status. Tyto charakteristiky významně ovlivňují výsledné (nejen) demografické chování obyvatel, proto je zkoumání struktury obyvatelstva jedním s ústředních témat analýzy.
- **Demografické procesy** – Jednotlivé životní události jako narození, úmrtí, sňatek, rozvod, ovdovění, migrace aj. jsou pro účely kvantitativních analýz sledovány jako hromadné jevy. Z hlediska minulého a budoucího vývoje obyvatelstva v městské části jsou klíčovými procesy porodnost, úmrtnost a migrace.

- Ve studii je věnována pozornost také údajům charakterizujícím bydlení, školství a sociální oblast v MČ Praha 20, neboť právě na ně klade budoucí vývoj specifické požadavky.

Prognóza budoucího vývoje populace MČ Praha 20 využívá tzv. kohortně-komponentní metodu. Tento přístup je založen na segmentaci populace do dílčích věkových skupin, které jsou vystaveny rozdílnému působení demografických procesů (porodnosti, úmrtnosti a migrace). Spočívá v posunu žijících mezi věkovými skupinami, tedy v převodu počtu žijících osob v dokončeném věku x na počet žijících v dokončeném věku $x+1$ po 1 roce prognózy.

- Parametry modelu kohortně-komponentní metody představují věkově specifické míry plodnosti, koeficienty přežití vypočítané z podrobných úmrtnostních tabulek odděleně pro muže a ženy, migrační saldo po jednotkách věku odděleně podle pohlaví a ukazatel feminity vyjadřující poměr narozených dívek k celkovému počtu narozených dětí.
- **Prognóza byla zpracována odděleně pro muže a ženy po jednotkách věku s výchozí věkovou strukturou k 30. 6. 2012 a s horizontem prognózy do roku 2027. Delší časové období v případě obce nepovažujeme za relevantní.**

3. Obyvatelstvo

3.1. Celkový počet obyvatel

K 31.12 2012 žilo na území MČ Praha 20 celkem **15 065 obyvatel**. Tento početní údaj, pocházející z Českého statistického úřadu, zahrnuje jak osoby hlášené k trvalému pobytu, tak také cizince s povolením k dlouhodobému pobytu.

Ze Sčítání lidu, bytů a domů z roku 2011 vyplývá, že v Horních Počernicích skutečně bydlí 15 330 obyvatel, tedy o 265 osob více (necelá 2 %), než zde má hlášené trvalé bydliště.

Tab. 1: Celkový počet obyvatel MČ Praha 20 dle jednotlivých zdrojů

Zdroj dat	Celkový počet žijících obyvatel	Z toho s hlášeným bydlištěm
SLDB 2011, březen 2011	15 262	15 000
ČSÚ 31.12.2010	15 334	15 071
ČSÚ, 31.12.2011	15 300	15 028
ČSÚ, 31.12.2012	15 330	15 065

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011, vlastní výpočet

Pozn. Tučně zvýrazněné údaje představují skutečný stav dle statistiky.

Údaje kurzívou představují dopočet na základě údajů SLDB

Poznámka:

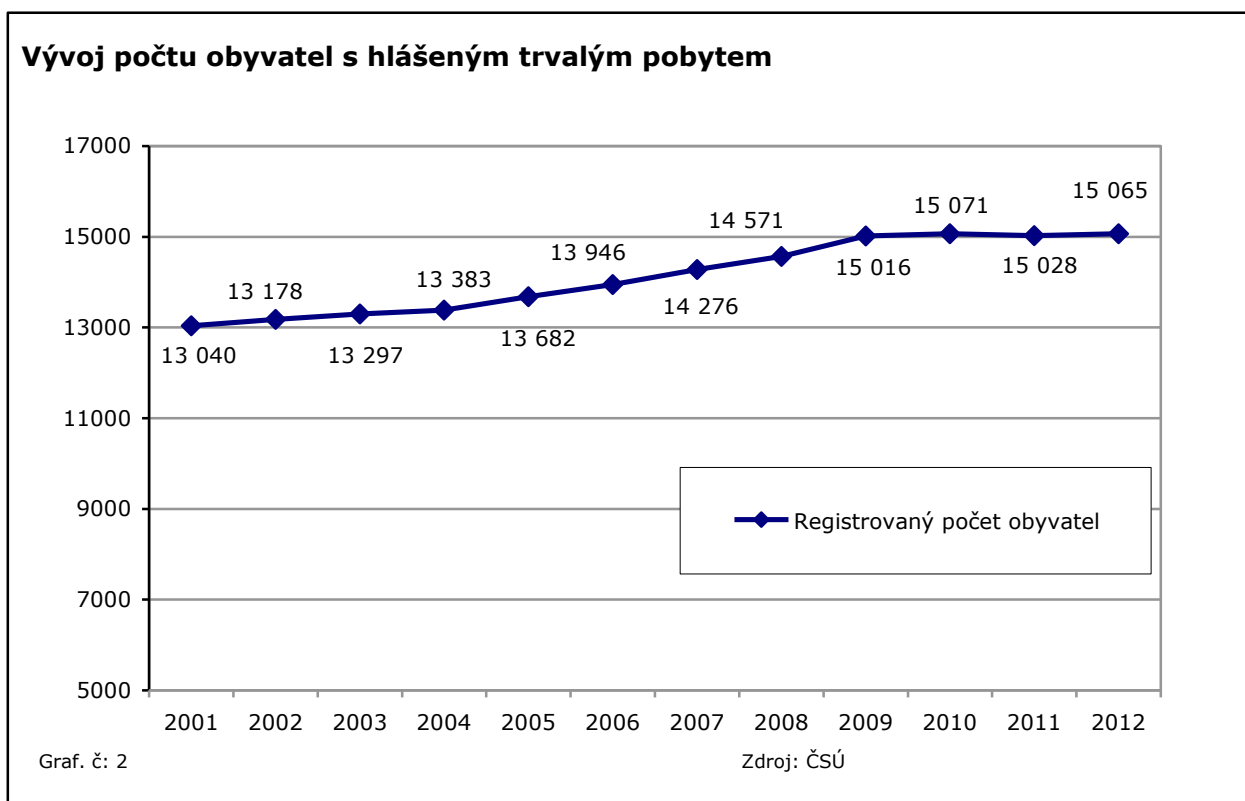
Vzhledem ke skutečnosti, že MČ Praha 20 je financována na základě statistiky ČSÚ, budeme v dalších analýzách vycházet především z dat ČSÚ o obyvatelích s nahlášeným trvalým / dlouhodobým pobytem.

3.1.1. Vývoj počtu obyvatel v letech 2001-2012

Celkový počet obyvatel **vzrostl** mezi lety 2001 a 2012 o **2 025 jedinců** (cca 16 %). Největší vliv na přírůstek obyvatel měla intenzivní výstavba a od roku 2007 také zvyšující se porodnost.

Graf 1: Vývoj počtu obyvatel s hlášeným trvalým pobytem

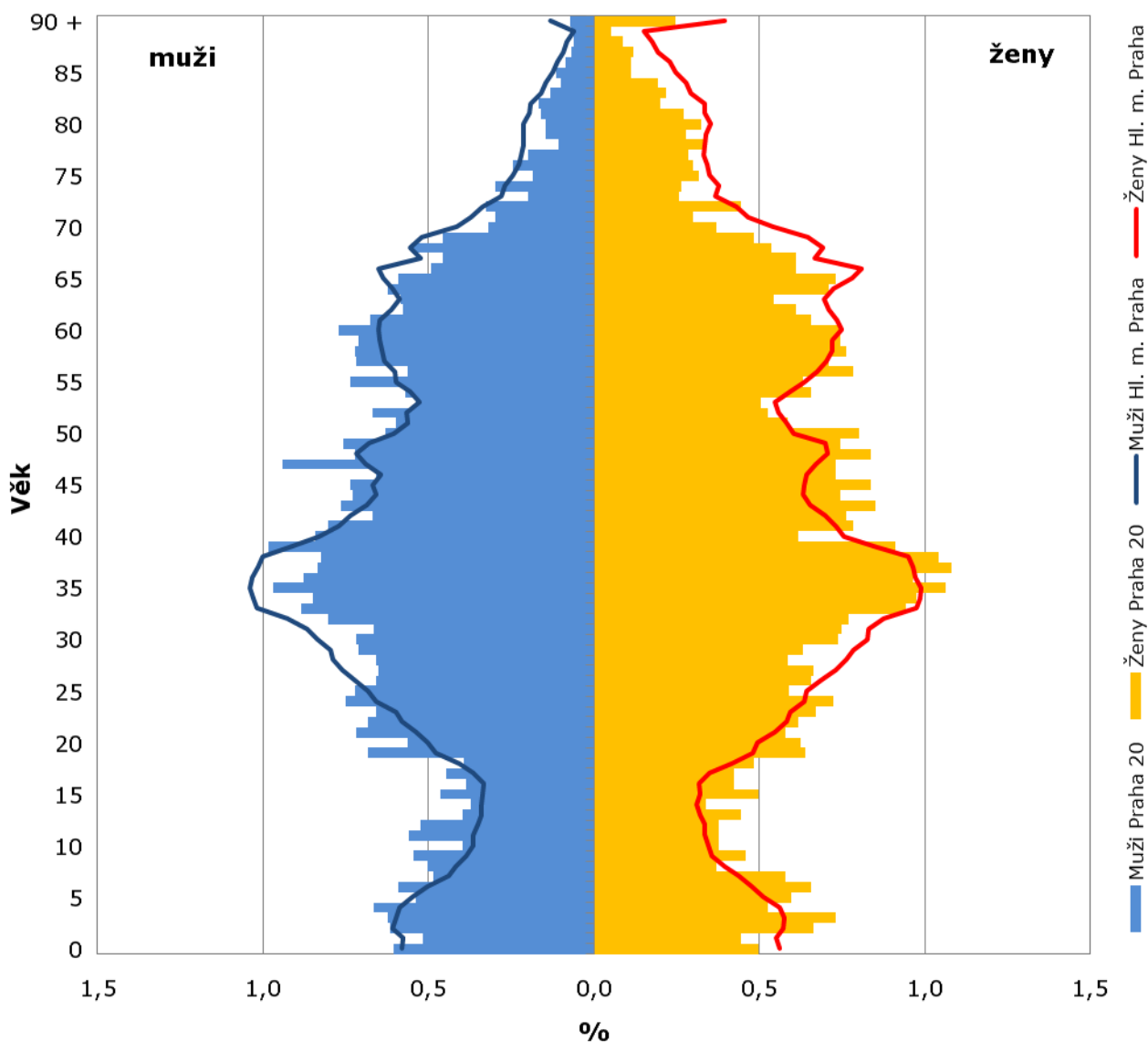
* poznámka: Údaje z roku 2011 a 2010 jsou upraveny dle výsledků SLDB 2011

3.2. Struktura obyvatel

3.2.1. Pohlaví a věk obyvatel

Počet mužů a žen je mezi obyvateli MČ Praha 20 **vyrovnaný**. Muži tvoří 49 % obyvatel městské části. Ženy v populaci obvykle tvoří většinu, především kvůli delší naději dožití.

Graf 2: Věková struktura obyvatel MČ Praha 20 a Hl. m. Praha, k 31.12.2012

Zdroj: ČSÚ

Věková struktura obyvatelstva MČ Prahy 20 má v porovnání s věkovou strukturou obyvatel Hlavního města Prahy tři základní odlišnosti (graf 2):

- Počet seniorů starších 65 let je v Horních Počernicích v současnosti menší než v celé Praze. Do budoucna však lze v Horních Počernicích očekávat výrazné zvýšení počtu seniorů (viz kapitola Prognóza).
- Naopak nadprůměrný počet obyvatel Horních Počernic je ve věku 40 – 60 let.
- Stejně tak žije v Horních Počernicích nadprůměrný počet mladistvých.

Jak vyplývá z následující tabulky, MČ Praha 20 má v porovnání s hlavním městem i celou Českou republikou **nižší podíl seniorů starších 65 let** a vyšší podíl obyvatel v produktivním věku. Ve srovnání s Prahou i celou Českou republikou je tak populace Horních Počernic mladší. Na 100 dětí do 15 let zde připadá pouze 92 seniorů starších 65 let, zatímco celorepublikově a především pak v rámci celé Prahy tento poměr již výrazně přesahuje 100.

Tab. 2: Srovnání věkového složení obyvatelstva, 2012

Region	Obyvatelstvo ve věku			Celkem	% obyvatel ve věku			Index stáří
	0 – 14	15 – 64	65 a více		0 - 14	15 – 64	65 a více	
MČ Praha 20	2 317	10 622	2 126	15 065	15 %	71 %	14 %	92
Hl. m. Praha	170 253	856 494	220 033	1 246 780	14 %	69 %	18 %	129
ČR	1 560 296	7 188 211	1 767 618	10 516 125	15 %	68 %	17 %	113

Zdroj: ČSÚ, stav k 31.12.2012

3.2.2. Věková struktura obyvatel dle návaznosti veřejných služeb

Pro účely komunitního plánování jsme rozdělili obyvatele nikoli do 5letých věkových skupin, ale do skupin dle návaznosti veřejných služeb. Toto rozdělení je užitečné zejména pro plánování dalšího rozvoje obce.

Z tabulky 3 je patrné, že ve věku do 2 let žije v Horních Počernicích 523 dětí. Ve věku 3 – 5 let (mateřská škola) činí počet dětí 546. Děti školou povinných je 1 238, přičemž dětí ve věku docházky na 1. stupeň ZŠ je 725 a na 2. stupeň ZŠ, případně dojíždějících na víceletá gymnázia do jiných částí Prahy, je 513 dětí.

Seniorů nad 65 let v MČ Praha 20 žije 2 098, z toho je 468 obyvatel starší 80 let.

Tab. 3: Věkové složení obyvatelstva MČ Praha 20 dle návazných služeb, 2012

Věková skupina	Veřejná služba	Počet obyvatel – trvale hlášení a s dlouhodobým pobytem
0 - 2		523
3 - 5	mateřská škola	546
6 - 10	1. stupeň ZŠ, dále zájmové aktivity a kroužky pro mladší žáky	725
11 - 14	2. stupeň ZŠ, víceletá gymnázia, dále zájmové aktivity a kroužky pro mládež	513
15 - 25	SŠ, VŠ	1 946
26 - 40	mateřská centra, návrat do práce	3 683
41 - 64		5 021
65 - 79	pečovatelská služba	1 630
80 +	intenzivní soc. služby pro seniory	468

Zdroj: ČSÚ, střední stav k 2012 (červen)

Statistická poznámka:

Vzhledem k potřebě plánování kapacit ZŠ a MŠ počítáme s tzv. středním stavem obyvatel, tedy k polovině roku. Uvedený věk tedy prakticky představuje dosáhnutí dané věkové hranice na začátku školního roku.

3.3. Pohyb obyvatel

Dle ČSÚ **přibylo** od konce roku 2001 do konce roku 2012 v Horních Počernicích **2 025 obyvatel**. Nárůst počtu obyvatel ovlivnilo nejvýrazněji stěhování. **Přírůstek stěhováním** započal díky výstavbě okolo roku 2005 a vrcholil v roce 2009. Od roku 2010 je pak počet přistěhovaných a vystěhovaných víceméně vyrovnán.

Stejně jako v celé ČR se od roku 2007 zvyšuje porodnost. Rodí matky narozené v 70. letech 20. století. Ovšem ve srovnání se zbytkem ČR je úhrnná míra plodnosti v Horních Počernicích mírně podprůměrná (1,42 dítěte na 1 matku v roce 2012, v celé ČR 1,47).

Tab. 4: Pohyb obyvatel MČ Praha 20, 2001-2012

Období	Narození	Zemřelí	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přírůstek stěhováním	Celkový přírůstek	Stav 31.12.
2001	110	103	328	321	7	14	13 040
2002	113	97	506	384	122	138	13 178
2003	119	121	474	353	121	119	13 297
2004	119	99	460	394	66	86	13 383
2005	138	93	775	521	254	299	13 682
2006	133	96	964	737	227	264	13 946
2007	155	97	1 059	787	272	330	14 276
2008	159	105	893	652	241	295	14 571
2009	184	116	977	600	377	445	15 016
2010	180	118	711	718	-7	55	15 071
2011	134	113	600	575	25	46	15 028
2012	167	111	553	572	-19	37	15 065

Pozn.: Počet obyvatel k 31. 12. 2011 byl navázán na výsledky SLDB 2011.

Zdroj: ČSÚ

4. Socioekonomická situace obyvatel

4.1.1. Vzdělání obyvatel

MČ Praha 20 je **obcí s vyšší vzdělanostní úrovní**. Ve srovnání s celou ČR i Hl. městem Prahou je zde výrazně vyšší podíl lidí s maturitou či vyšším vzděláním (45 %) a oproti celé ČR je v Horních Počernicích také vyšší podíl vysokoškoláků (19 %). Ve srovnání s Hl. městem Prahou je však podíl vysokoškoláků nižší.

Tab. 5: Nejvyšší dosažené vzdělání, obyvatelé starší 15 let, 2011

Vzdělání	MČ Praha 20	Hl. město Praha	ČR
Bez vzdělání	0 %	0 %	1 %
Základní vč. neukončeného	16 %	11 %	19 %
Střední vč. vyučení (bez maturity)	20 %	23 %	35 %
Úplné střední (s maturitou) a vyšší odborné vč. nástavbového	45 %	39 %	33 %
Vysokoškolské	19 %	26 %	13 %

Zdroj: ČSÚ – Sčítání lidu, domů a bytů 2011 (finální výsledky)

4.1.2. Ekonomická aktivita obyvatel

Při SLDB v březnu 2011 bylo v MČ Praha 20 evidováno 8 056 ekonomicky aktivních obyvatel, což představuje 53 % všech obyvatel. Z toho bylo 7 503 osob zaměstnaných a 553 nezaměstnaných. **Míra nezaměstnanosti** činila **6,9 %**, což je srovnatelné s celou Prahou a hluboko pod celorepublikovým průměrem (ČR 9,8 %).

Tab. 6: Ekonomická aktivita obyvatel MČ Praha 20, Hl. m. Prahy a České republiky, březen 2011

Region	Počet obyvatel dle SLDB	Ekonomicky aktivní	Z toho		Ekonomicky neaktivní	Míra ekonomické aktivity	Míra nezaměstnanosti
			Zaměstnaní	Nezaměstnaní			
MČ Praha 20	15 262	8 056	7 503	553	6 316	52,8 %	6,9 %
Hl. M. Praha	1 272 690	623 034	580 275	42 759	503 153	49,0 %	6,9 %
ČR	10 562 214	5 172 737	4 666 233	506 504	4 718 866	49,0 %	9,8 %

Zdroj: ČSÚ – Sčítání lidu, domů a bytů 2011

Poznámka:

Údaje ze SLDB 2011 za Prahu, potažmo Horní Počernice, se rozcházejí s ostatními statistikami MPSV a ČSÚ. Zatímco podle SLDB 2011 je v Praze 6 – 7 % nezaměstnanost, podle statistik MPSV „pouze“ 4 %, stejně tak i podle Výběrového šetření pracovních sil (ČSÚ). Je to způsobenou rozdílnou metodikou měření nezaměstnanosti.

5. Bydlení

5.1. Bytová výstavba

V letech 2001 - 2012 bylo v MČ Praha 20 vystavěno **celkem 610 bytů**, což činí cca 11 % bytového fondu sečteného v SLDB 2011.

Nejvýznamnější bytová výstavba proběhla v roce 2009, poté došlo k rapidnímu poklesu a větší počet nových bytů bylo dokončeno až v roce 2012. Lze očekávat, že do těchto bytů se lidé nastěhovali / nastěhují až v průběhu roku 2013, a tato výstavba se ještě neprojevila na přírůstku stěhováním v roce 2012.

Tab. 7: Bytová výstavba v MČ Praha 20 v letech 2001 - 2012

Rok	Dokončené byty celkem	Přírůstek stěhováním
2001	20	7
2002	25	122
2003	11	121
2004	60	66
2005	11	254
2006	65	227
2007	62	272
2008	46	241
2009	208	377
2010	14	-7
2011	27	25
2012	61	-19
Celkem za roky 2001 - 2012	610	1 686

Zdroj: ČSÚ, MČ Praha 20

5.2. Bytový fond a standardy bydlení

Podle výsledků SLBD bylo v březnu 2011 v MČ Praha 20 sečteno **2 633 domů**, z toho 2 395 domů trvale obydlených a 238 domů neobydlených. Podíl rodinných domů dosahuje 88 %, bytové domy tvoří pouze 10 %. Ve srovnání s Hlavním městem Prahou je v Horních Počernicích výrazně vyšší podíl rodinných domů.

Tab. 8a: Domy podle obydlenosti a druhu domu, MČ Praha 20 a Hl. m. Praha, 2011

	Domy celkem	Obydlené	Neobydlené	Z obydlených podle druhu domu (v %)	
				Rodinné domy	Bytové domy
Praha 20	2 633	2 395	238	88 %	10 %
Hl. m. Praha	99 949	92 927	7 022	64 %	36 %

Zdroj: ČSÚ – Sčítání lidu, domů a bytů 2011 (finální výsledky)

Jak je patrné z tabulky 8b, většina bytového fondu pochází období před rokem 1980, kdy bylo postaveno 62 % domů z celkového dnešního počtu. Vidíme však, že v posledním desetiletí došlo k výraznější výstavbě jak rodinných tak bytových domů.

Tab. 8b: Domy podle období výstavby či rekonstrukce domu

	Domy celkem	Rodinné	Bytové
1919 a dříve	120	112	5
1920 - 1970	967	918	44
1971 - 1980	346	297	44
1981 - 1990	231	167	59
1991 - 2000	271	246	15
2001 - 2011	378	323	50

Zdroj: ČSÚ – Sčítání lidu, domů a bytů 2011 (finální výsledky)

Tab. 9: Obydlené byty, 2011

	Obydlené byty celkem	Z toho		
		Rodinné domy	Bytové domy	Ostatní domy
MČ Praha 20	5 440	46 %	53 %	1 %
Hl. m. Praha	542 168	13 %	86 %	1 %

Zdroj: ČSÚ – Sčítání lidu, domů a bytů 2011 (finální výsledky)

V SLDB 2011 bylo sečteno celkem **5 440 obydlých bytů**. Výrazně převažuje bydlení ve vlastním (38 % bytů), což je způsobeno vysokým podílem rodinných domů.

Při celkovém počtu **15 065** obyvatel MČ Prahy 20 v březnu 2011 připadá **na jeden obydlý byt v průměru 2,8 osob**, což je ve srovnání s Hl. m. Prahou o 0,5 osob více.

Tab. 10: Obydlené byty a právní důvod užívání bytu, MČ Praha 20 a Hl. m. Praha, 2011

	Obydlené byty celkem	Z toho právní důvod užívání bytu (v %)			
		Ve vlastním domě	V osobním vlastnictví	Nájemní	Družstevní
MČ Praha 20	5 440	38 %	18 %	16 %	17 %
Hl. m. Praha	542 168	13 %	33 %	39 %	15 %

Zdroj: ČSÚ – Sčítání lidu, domů a bytů 2011 (finální výsledky)

6. Prognóza vývoje obyvatelstva

Prognóza vývoje počtu a věkové struktury obyvatel představuje nezbytné podklady pro plánování dostupnosti veřejných služeb, a to především v oblasti školství, zdravotnictví, dopravy a sociálních služeb.

Budoucí vývoj počtu a struktury obyvatelstva v zásadě závisí na čtyřech faktorech:

- současné struktury obyvatel podle věku a pohlaví
- porodnosti
- úmrtnosti
- migraci

Zvláště migrace je na lokální úrovni velmi významná, ale obtížně predikovatelná proměnná. Z tohoto důvodu následující prognostické modely zahrnují rozvojové plány obce v oblasti výstavby konzultované se zadavatelem prognózy.

Statistické upozornění:

Je třeba upozornit, že prognóza je platná pouze za podmínky, že nastanou předpokládané trendy popsané níže. Z tohoto důvodu počítáme s variantními řešeními zohledňující různé modely budoucí výstavby na území obce, jak z hlediska počtu nových bytů, tak z hlediska časování jejich výstavby .

6.1. Parametry prognózy

6.1.1. Současná struktura obyvatel

Prognóza vychází ze struktury obyvatel podle pohlaví a jednotek věku k 31. 6. 2012 evidované Českým statistickým úřadem. Prognóza tak pracuje s obyvatelstvem, které má trvalý či dlouhodobý pobyt na území MČ Praha 20 (tedy včetně cizinců).

Počet obyvatel s hlášeným trvalým bydlištěm či dlouhodobým pobytem je o necelé 2 % vyšší než počet zde skutečně žijících obyvatel. Vzhledem ke skutečnosti, že MČ Praha 20 je financována na základě počtu obyvatel s hlášeným trvalým /dlouhodobým pobytem, budeme budoucí vývoj prognózovat na základě hlášených obyvatel.

6.1.2. Plodnost

Budoucí úroveň plodnosti vyjádřená úhrnnou plodností a plodnost žen v závislosti na jejich věku (tj. míry plodnosti podle věku) jsou základním parametrem vstupujícím do prognostických výpočtů.

V posledních několika letech jsme svědky zvyšování úrovně plodnosti a nárůstu počtu narozených dětí. Je to způsobeno především tím, že ženy, které posunuly rození dětí do vyššího věku, začaly zakládat rodiny a postupně realizují také plodnost vyššího pořadí a rodí se jim tak především druhé, v omezené míře však také třetí a další děti. V současné době (rok 2011) je průměrný věk matek při porodu 29,7 let v ČR a 31,8 let v Praze, u prvorodiček 27,8 let v ČR a 30,5 v Praze (ČSÚ).

Plodnost v Praze 20 a Hl. m. Praze

V posledních letech se v Horních Počernicích rodí přibližně stejně dětí jako v celé České republice či Hl. m. Praze. V roce 2012 se narodilo 10,3 dětí na 1 000 obyvatel celé ČR, v Horních Počernicích to bylo 11,1 dítěte a v Hl. m. Praze 11,4. Zatímco Hl. m. Praha zaznamenává dlouhodobě mírně vyšší porodnost ve srovnání s celou ČR, v Horních Počernicích míra porodnosti kolísá.

Tab. 11: Hrubá míra porodnosti*

Rok	MČ Praha 20	Hl. město Praha	ČR
2002	8,6	8,3	8,9
2005	10,1	10,1	10,0
2008	10,9	11,6	11,4
2010	11,9	11,8	11,1
2011	8,9	11,2	10,3
2012	11,1	11,4	10,3

Zdroj: ČSÚ

* Počet živě narozených dětí na 1000 obyvatel

Ve srovnání s celou ČR je v MČ Praha 20 mírně nižší míra plodnosti – na 1 matku zde připadá 1,42 narozených dětí, přičemž v celé České republice je to 1,47. Oproti Hl. m. Praze je však míra plodnosti mírně vyšší.

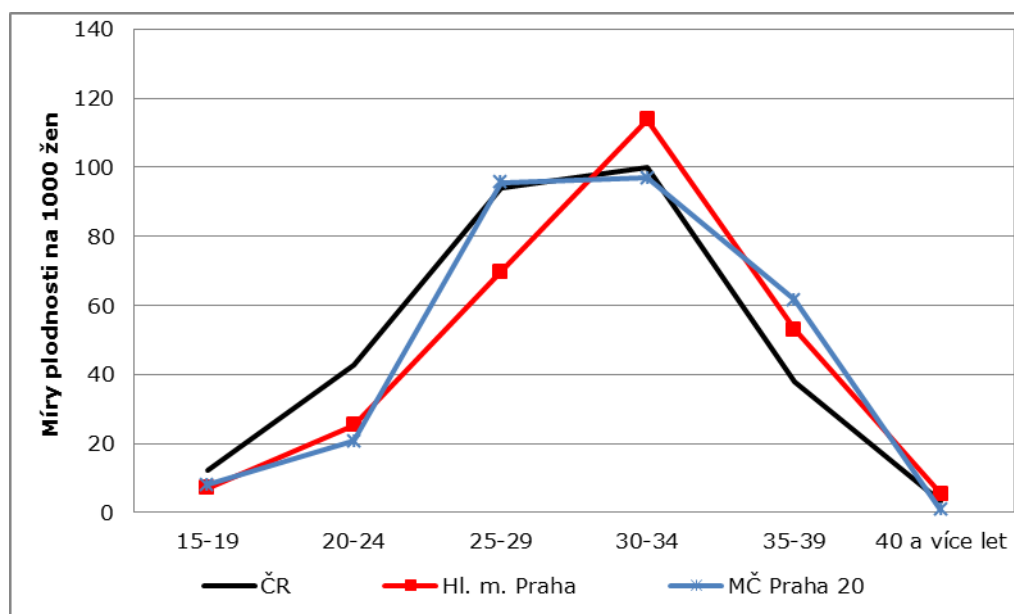
Tab. 12: Úhrnná plodnost*

Rok	MČ Praha 20	Hl. město Praha	ČR
2010	1,42	1,40	1,51
2012	1,42	1,40	1,47

Zdroj: ČSÚ

* Počet živě narozených dětí na matku

Graf 3: Míry plodnosti podle věku, MČ Praha 20 v porovnání s Hl. m. Prahou a ČR, 2012

Pro prognózu budoucího vývoje plodnosti v MČ Praha 20 používáme výchozí profil plodnosti v Hl. m. Praze upravený o nižší plodnost žen ve věku 35 - 39 let. Předpokládáme, že úroveň úhrnné plodnosti bude v příštích letech stagnovat či pozvolna růst. Nízká varianta prognózy počítá se stagnující úhrnnou plodností. Střední varianta prognózy počítá s nárůstem plodnosti na 1,50 dětí na 1 matku v roce 2027 a vysoká varianta na 1,58 dětí.

Předpokládáme také, že se nadále bude mírně zvyšovat věk matek při narození dítěte, ovšem výrazně pomaleji než na přelomu 90. let 20. století a nového tisíciletí.

Tab. 13: Předpokládaný vývoj úhrnné plodnosti, MČ Praha 20

Rok	Střední varianta	Nízká varianta	Vysoká varianta
2012 – skutečnost	1,42	1,42	1,42
2017	1,50	1,42	1,58
2022	1,50	1,42	1,58
2027	1,50	1,42	1,58

Zdroj: vlastní výpočet, expertní odhad

6.1.3. Úmrtnost

Pro odhad úmrtnosti vycházíme z podrobných úmrtnostních tabulek pro muže a ženy za období 2011 - 2012 vypočítaných pro Hlavní město Prahu.

Při odhadování naděje dožití vycházíme ze střední varianty projekce ČSÚ pro Hl. město Prahu. Podle ní by v roce 2020 měla naděje dožití činit 78,8 let pro muže a 83,6 pro ženy.

Tab. 14: Střední délka života při narození, Hl. m. Praha v roce 2011 - 2012

	Muži	Ženy
2011 - 2012 – stávající stav	77,0	81,8
Nízká varianta – prognóza	77,0	81,8
Střední varianta – prognóza	78,1	83,2
Vysoká varianta – prognóza	79,0	84,1

Zdroj: ČSÚ

6.1.4. Migrace

Nejdůležitější, ale současně také nejproblematičtější, je odhad budoucí migrace.

V Praze 20 probíhala v poslední době intenzivní bytová výstavba. Mezi lety 2001 až 2012 bylo postaveno 610 nových bytů a přistěhovalo se téměř 1 700 nových obyvatel. Do budoucna je naplánovaná další bytová výstavba. Do roku 2020 lze očekávat migraci na úrovni cca 2 - 3 tis. nových obyvatel.

Tab. 15: Možnosti bytové výstavby*¹

odhad počtu nových bytů a salda migrace

Název území	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Obytný soubor Beranka II		121						
Obytný soubor Beranka I						391		
Tři věže			64					
Rozvojové území - Rodinné domy Klánovice - I. Etapa				16				
Rozvojové území - Rezidence Čertousy				99				
Nad Palečkem I – Bytové domy A – Energy, s.r.o.						210		
Lokalita Canaba – navazující rozvojové území (BD ABC)		24						
Bytová výstavba mezi ul. Jeřická, V Lukách	33							
Bytový areál Božanovská - 4 BD				11				
Obytné domy Studnická - Rezidence Na Větráku	11							
Lokalita Robotnice I - I. Etapa				62				
Zahušťování zástavby (proluky ap.)		15	15	15	15	15	15	15
Odhad nových bytů celkem	44	160	79	203	15	616	15	15
Odhad salda migrace celkem	88	320	158	406	30	1232	30	30

Zdroj: MČ Praha 20

¹ Předpoklady MČ Praha 20 jsou vyšší, než se kterými počítáme v naší prognóze. MČ počítá se čtyřmi obyvateli na byt. Pravděpodobnější ovšem je, že se přistěhují v průměru 2 osoby a těm se následně narodí děti.

Varianty migrace

Na základě předchozí migrace a odhadu budoucí bytové výstavby definujeme pro prognózu tři různé varianty vývoje.

- Střední varianta prognózy počítá, že do roku 2020 se dostaví 80 % plánované bytové výstavby. Do nových bytů se nastěhují v průměru 2 osoby. Zároveň předpokládáme, že se v rámci stávající zástavby každý rok přistěhuje 40 nových obyvatel.

Celkově tak střední varianta počítá se 908 novými byty postavenými v letech 2013-2020. Na migračním přírůstku se bude podílet také migrace ve stávající zástavbě. Celkově se přistěhuje 2 480 obyvatel.

- Nízká varianta prognózy počítá, že zájem o bydlení v Praze 20 bude menší. Skutečně se postaví pouze 2/3 plánovaných bytů, do kterých se v průměru nastěhuje 1,7 obyvatel. Do stávající zástavby se pak ročně nastěhuje 30 obyvatel.

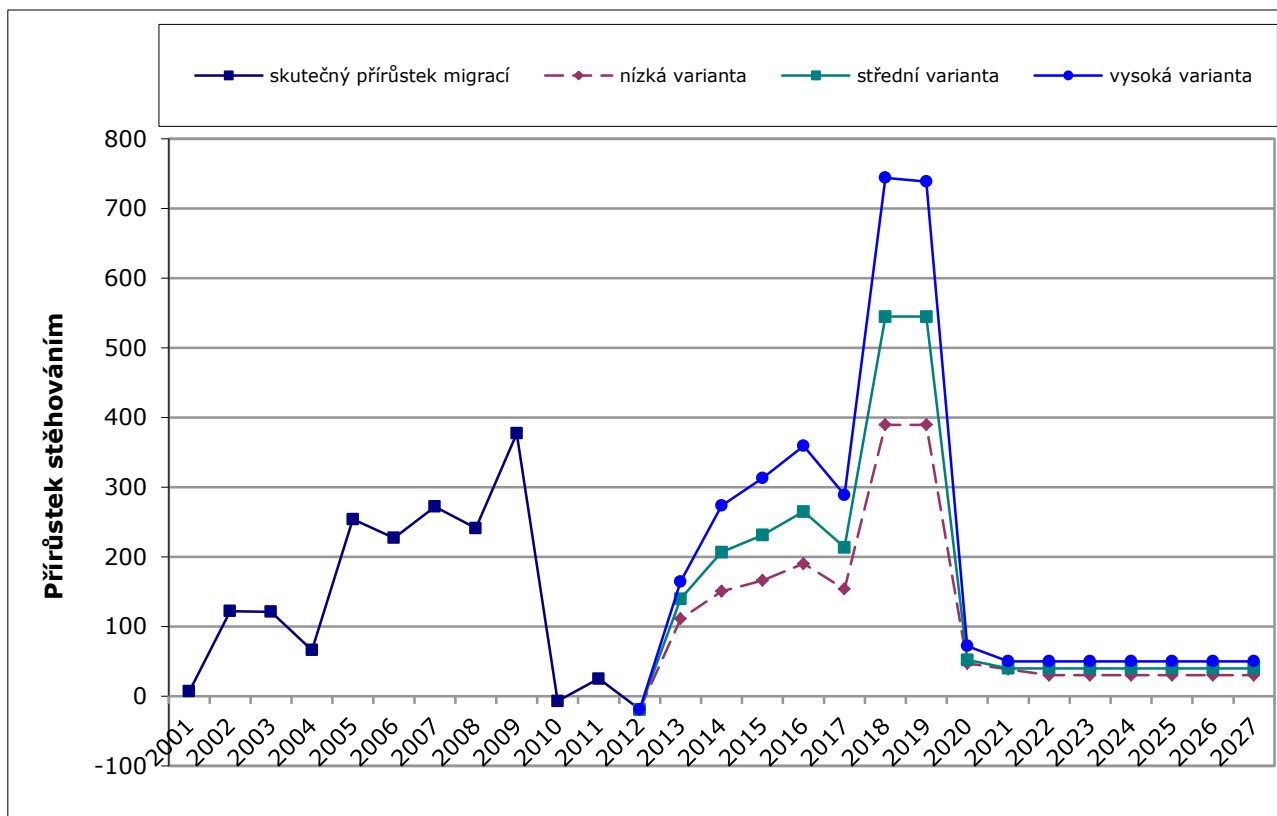
Celkově nízká varianta počítá se 770 novými byty postavenými v letech 2013 - 2020. Na migračním přírůstku se bude podílet také migrace ve stávající zástavbě. Celkově se přistěhuje 1 700 obyvatel.

- Vysoká varianta prognózy počítá s maximální bytovou výstavbou. Realizují se všechny plánované bytové projekty v plné výši. Do nových bytů se přistěhuje 2,2 osob/byt a do stávající zástavby 50 obyvatel ročně.

Celkově tak tato varianta počítá se 1 145 novými byty postavenými v letech 2013 - 2020. Na migračním přírůstku se bude podílet také migrace ve stávající zástavbě. Celkově se přistěhuje 3 140 obyvatel.

Předpokládaný migrační přírůstek v závislosti na objemu a načasování výstavby pak ukazuje níže uvedený graf.

Graf 4: Příklad stěhování pozorovaný v letech 2002 - 2012 a prognóza podle 3 uvažovaných variant

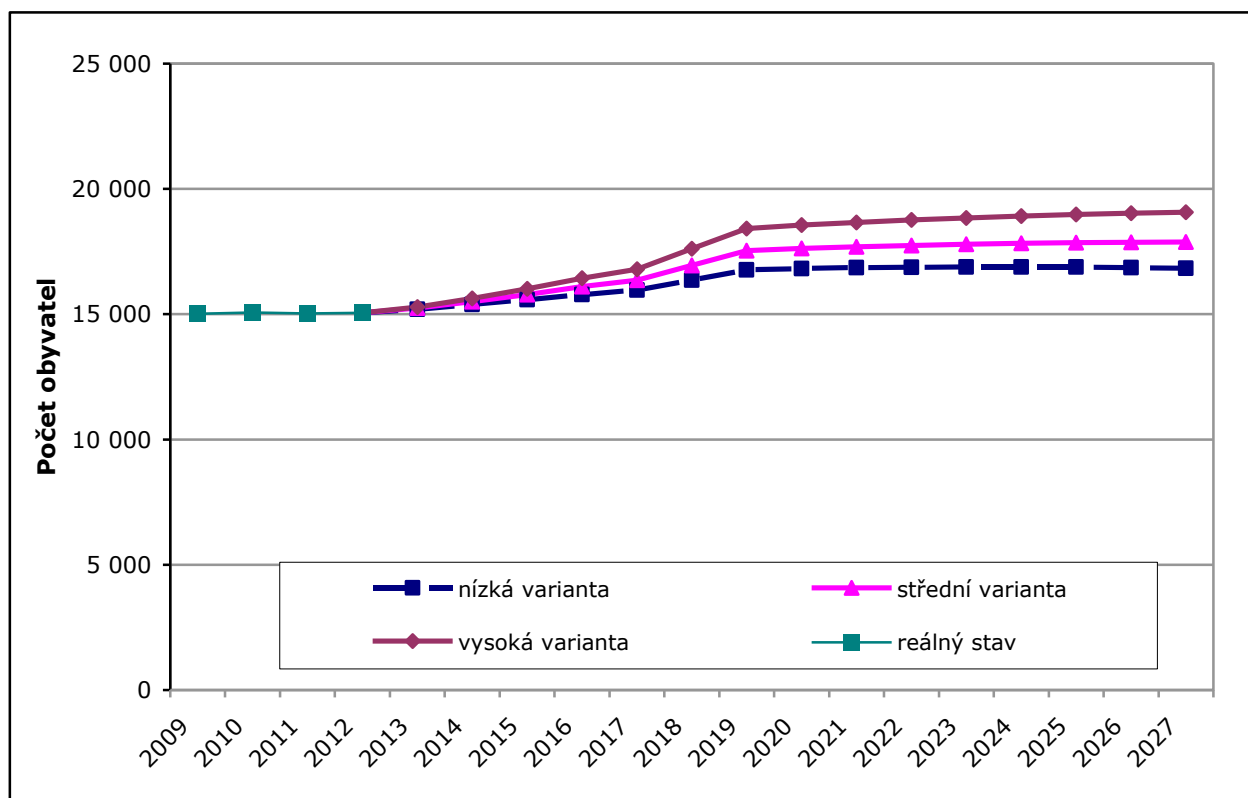
Odhad budoucího přírůstku obyvatel díky migraci se pohybuje mezi 1 700 až 3 140 osobami do roku 2027. Pro srovnání, mezi lety 2001 - 2012 činilo saldo migrace 1 686 osob. Plánovaná migrace je vzhledem k aktuálním stavebním projektům pravděpodobná.

6.2. Výsledky prognózy

Na základě výše uvedených parametrů byl proveden modelový výpočet vývoje počtu a struktury obyvatel MČ Praha 20.

Pokud se naplní výše uvedené předpoklady, lze očekávat, že celkový počet obyvatel MČ Praha 20 se v roce 2027 bude pohybovat mezi 17 - 19 tis. osob.

Graf 5: Vývoj počtu obyvatel dle 3 prognostických modelů

Popis modelů:

Nízká varianta – počítá se stejnou mírou úhrnné plodnosti jako v roce 2012 (1,42 dítěte na ženu). Zároveň předpokládá, že bydlení do MČ Praha 20 se přistěhuje 1700 nových obyvatel. Naděje dožití při narození zůstane stejná jako v roce 2012.

Střední varianta – počítá s mírou úhrnné plodnosti na úrovni 1,50 dětí na ženu a zároveň předpokládá saldo migrace ve výši 2 480 osob. Naděje dožití při narození se zvýší o cca 1 rok.

Vysoká varianta – počítá s mírou úhrnné plodnosti 1,58 dětí na ženu. Saldo migrace bude 3 140 osob. Naděje dožití při narození se zvýší o cca 2 roky.

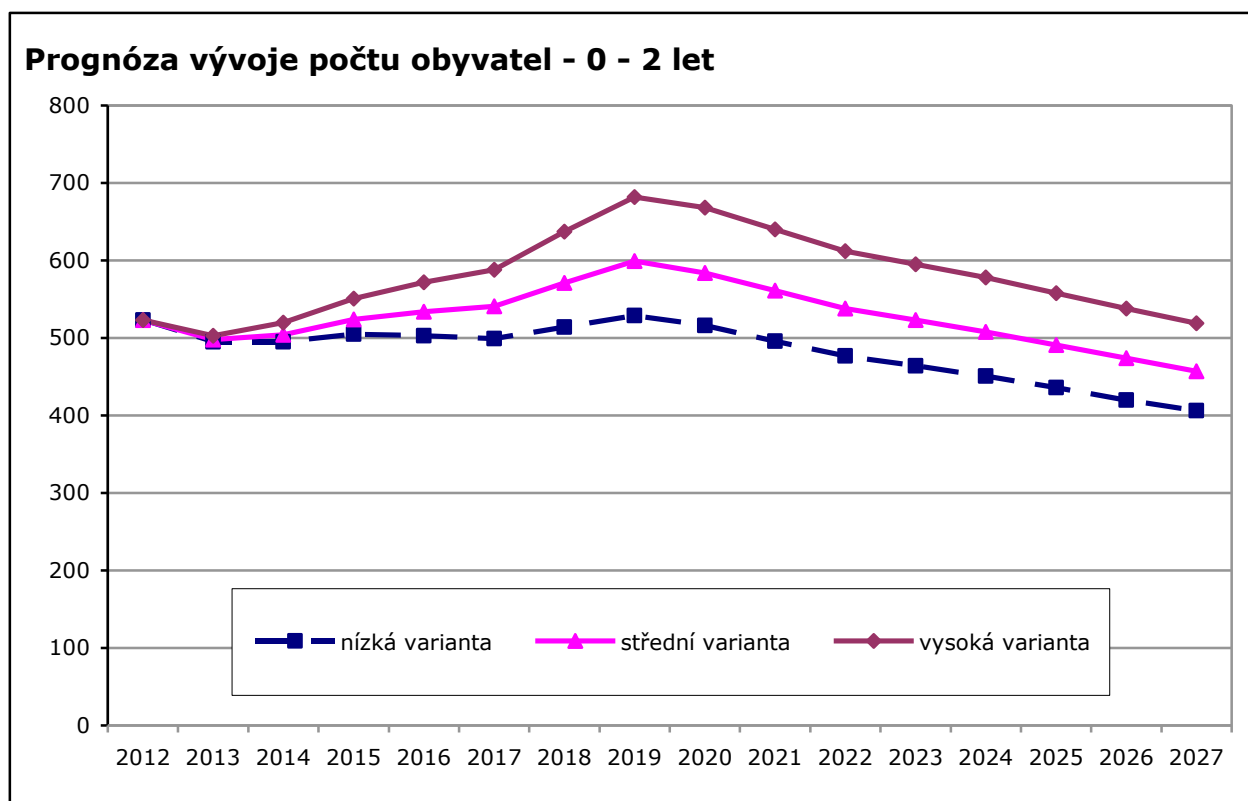
Zdůvodnění parametrů prognózy naleznete v předchozí kapitole.

6.2.1. Prognóza počtu obyvatel v jednotlivých věkových skupinách

Pokud se splní podmínky definované v předchozí kapitole, lze do roku 2027 očekávat následující zásadní demografické změny.

Počet dětí ve věku 0 - 2 roky do roku 2019 poroste ze současných 523 na 599 (střední varianta). Poté lze očekávat trvalý pokles až do konce prognózovaného období, kdy by v Horních Počernicích mělo žít cca 460 dětí ve věku do 2 let. Počet narozených dětí bude do značné míry záviset na úhrnné plodnosti (která je v Horních Počernicích mírně vyšší než v celé Praze, ale ve srovnání s celou ČR podprůměrná²). Druhým aspektem ovlivňující porodnost a tím pádem i počet obyvatel ve věku 0 - 2 roky je migrace. Případný pokles zájmu o bydlení v Horních Počernicích se nejvíce projeví u věkové skupiny 25 - 35 let, tedy potencionálních rodiček.

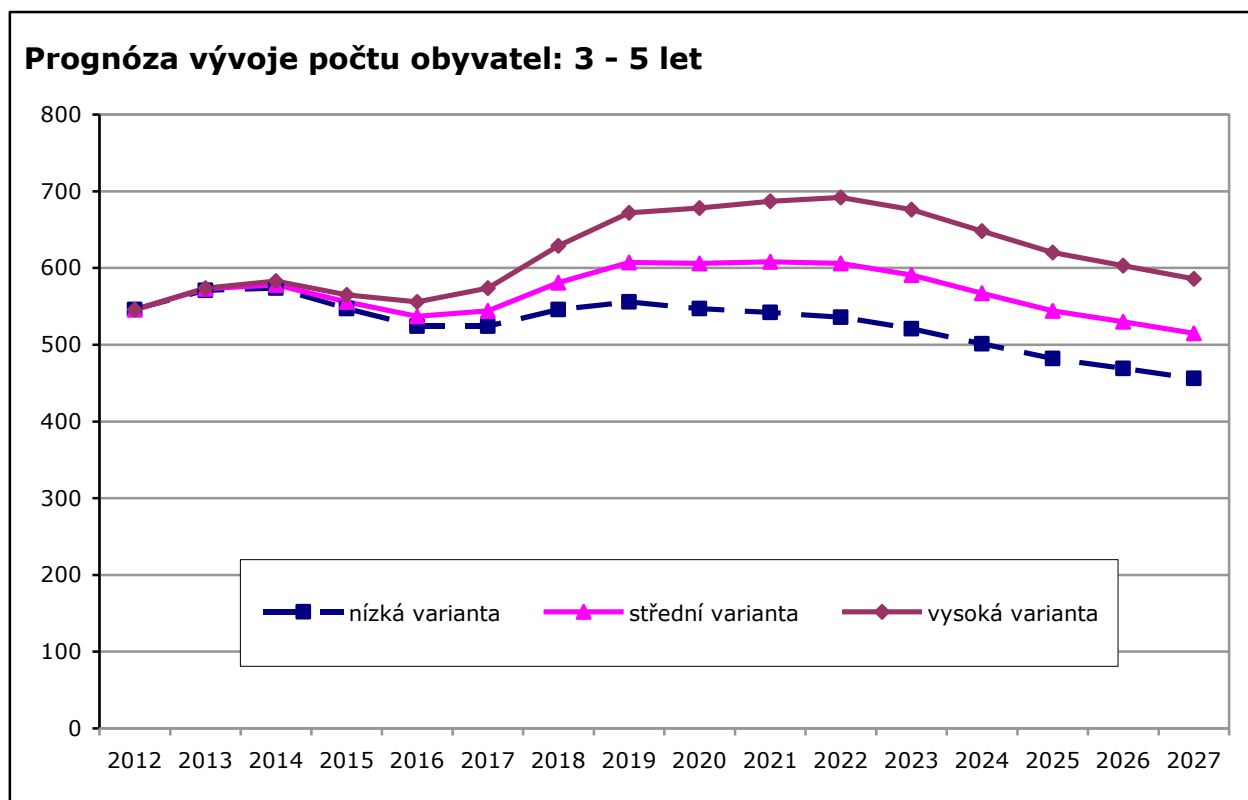
Graf 6: Vývoj počtu dětí ve věku 0 - 2 roky podle 3 prognostických modelů

² Na 1 matku připadá v Horních Počernicích 1,42 narozených dětí, v HI. m. Praze je to 1,40 dětí a v celé České republice 1,47.

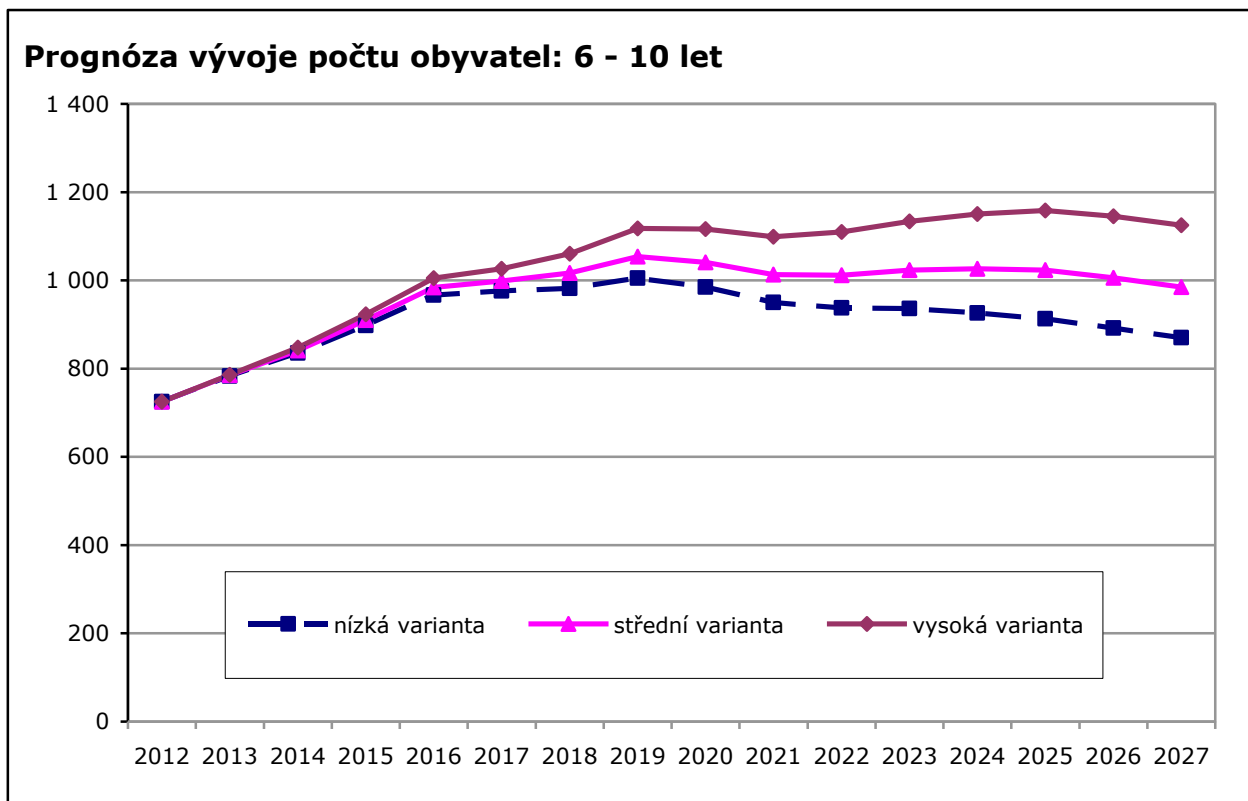
Počet dětí ve věku 3 - 5 let, tj. potenciálních žáků mateřských škol, bude od příštího roku mírně klesat až do roku 2016, poté však bude následovat růst, kdy v letech 2019 - 2022 bude v Horních Počernicích žít cca 600 dětí ve věku 3 - 5 let. Po roce 2023 lze očekávat trvalý pokles počtu předškolních dětí až na úroveň cca 515 v roce 2027 (tedy o cca 30 dětí méně než v roce 2013).

Graf 7: Vývoj počtu dětí ve věku 3 - 5 let podle 3 prognostických modelů

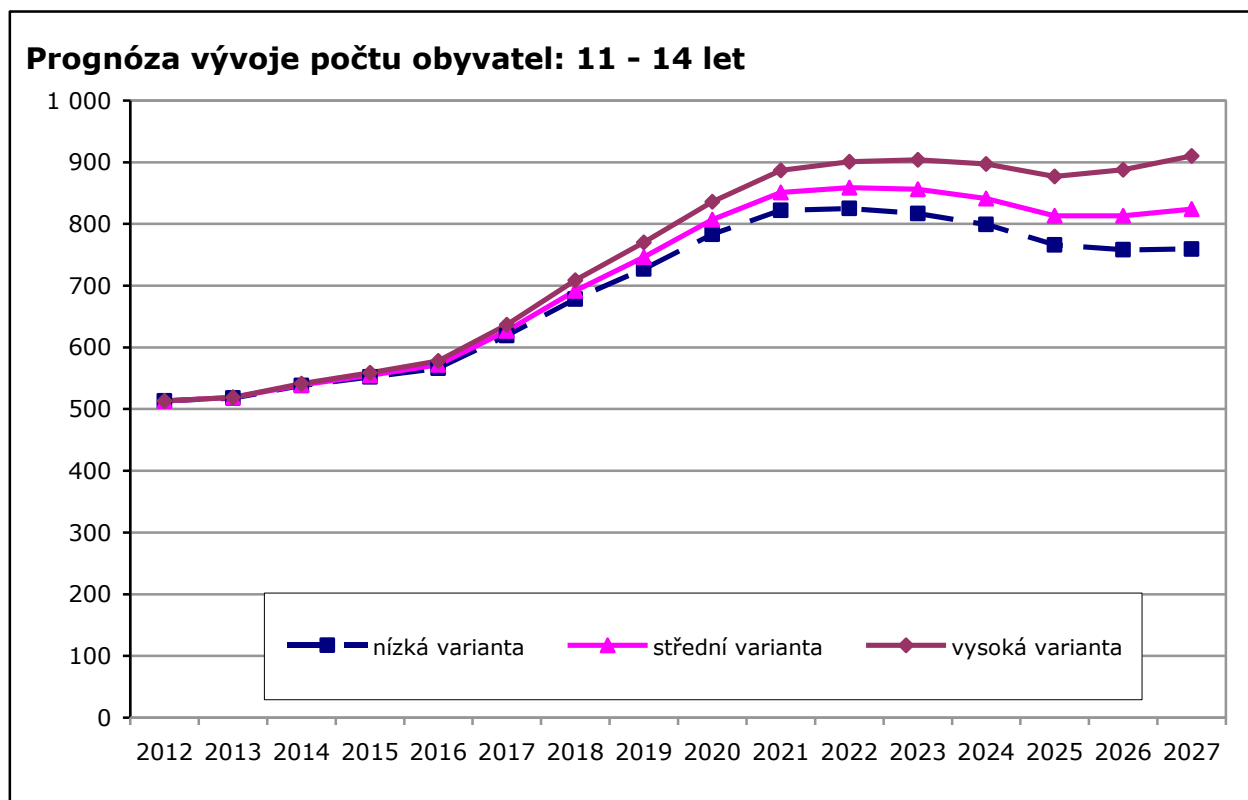
Počet dětí ve věku prvního stupně základní školní docházky výrazně poroste až do roku 2019. V příštích 6 letech se počet dětí ve věku 6 - 10 let zvýší o cca 300. Následovat bude mírný pokles nebo stagnace až do konce sledovaného období, kdy by v Horních Počernicích mělo žít cca 985 dětí ve věku 6 - 10 let, což je o cca 260 více než nyní.

Graf 8: Vývoj počtu dětí ve věku 6 - 10 let podle 3 prognostických modelů

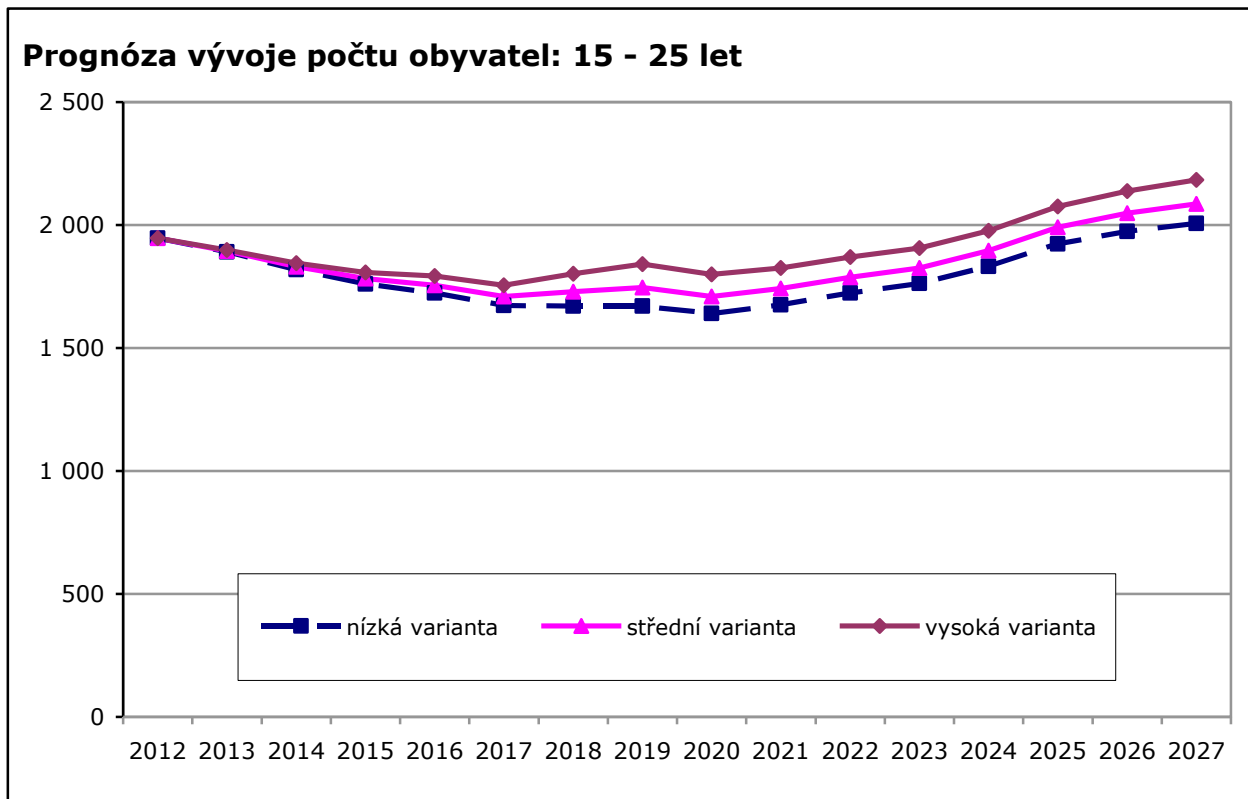
Počet dětí ve věku druhého stupně ZŠ bude narůstat až do roku 2022, přičemž v letech 2016 - 2022 lze očekávat výrazný nárůst počtu těchto dětí. V prognózovaném maximu v roce 2022 by mělo v Horních Počernicích žít cca 860 dětí ve věku docházky na druhý stupeň ZŠ. Následovat budou pouze mírné výkyvy a předpokládaný počet dětí ve věku 11 - 14 let v roce 2027 je cca 820.

Graf 9: Vývoj počtu obyvatel 11 - 14 let podle 3 prognostických modelů

Počet obyvatel Horních Počernic **ve věku od 15 let do 25 let** v horizontu příštích 15 let mírně vzroste. Po počátečním poklesu, bude počet těchto obyvatel od roku 2020 mírně růst a ze současných 1 900 se bude v roce 2027 pohybovat na úrovni 2 100 obyvatel v tomto věku.

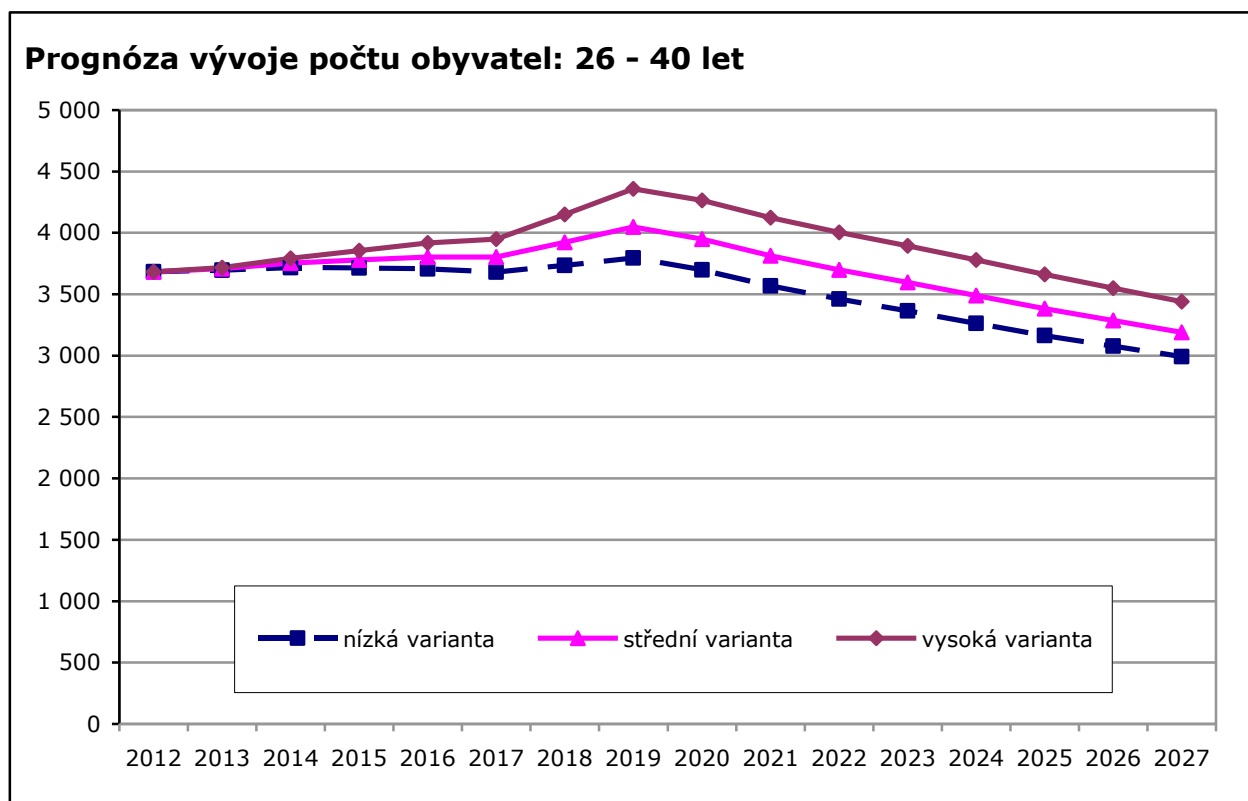
Graf 10: Vývoj počtu obyvatel 15 - 25 let podle 3 prognostických modelů

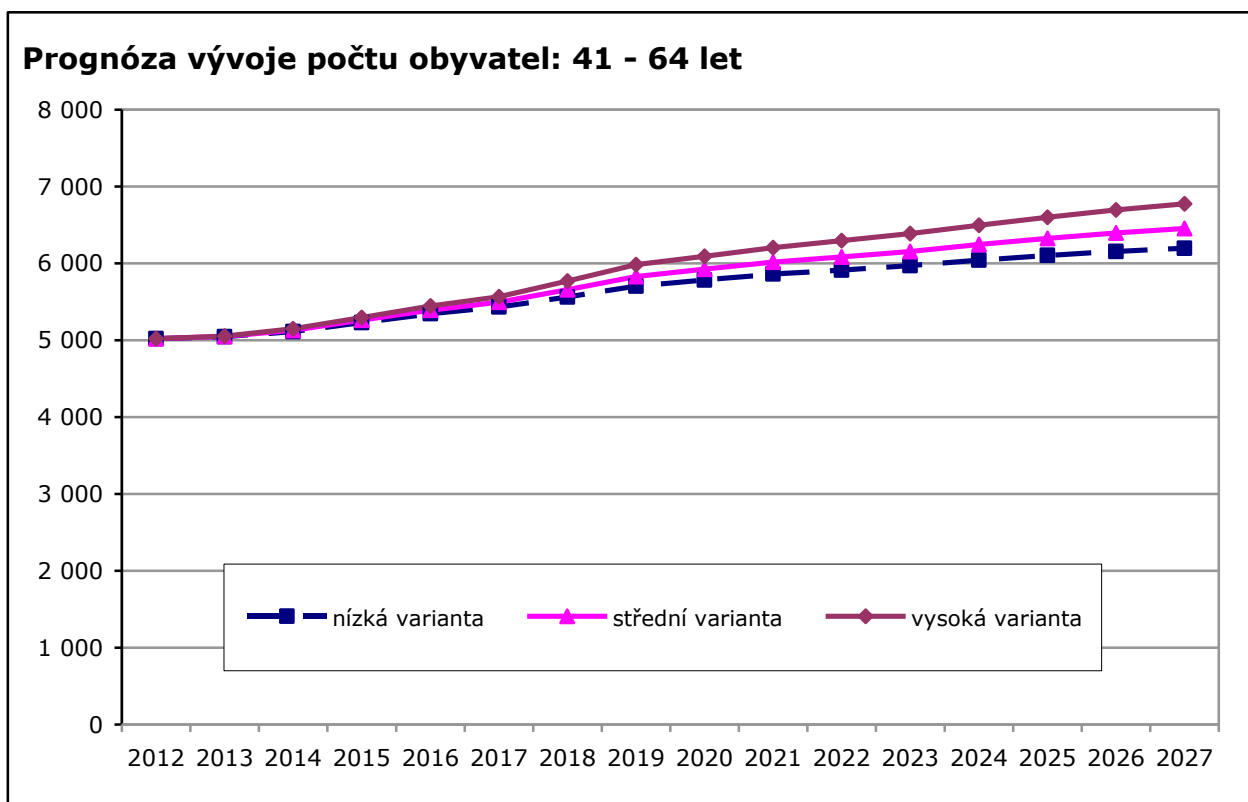
Počty obyvatel **ve věku 26 - 40 let** budou zpočátku stagnovat nebo mírně růst. V letech 2017 - 2019 lze očekávat výraznější nárůst díky dostavění nových bytů a s ním související migraci, poté se bude počet obyvatel v této věkové skupině snižovat. Tato věková skupina obyvatel je nejvíce ovlivněna budoucí migrací. Proto počet obyvatel v tomto věku bude do budoucna nejvíce závislý na počtu dokončených nových bytů v Horních Počernicích.

Graf 11: Vývoj počtu obyvatel 26 - 40 let podle 3 prognostických modelů

U věkové skupiny 41 - 64 let lze očekávat trvalý nárůst ze současných 5 tisíc až na 6,5 tisíce obyvatel v tomto věku v roce 2027.

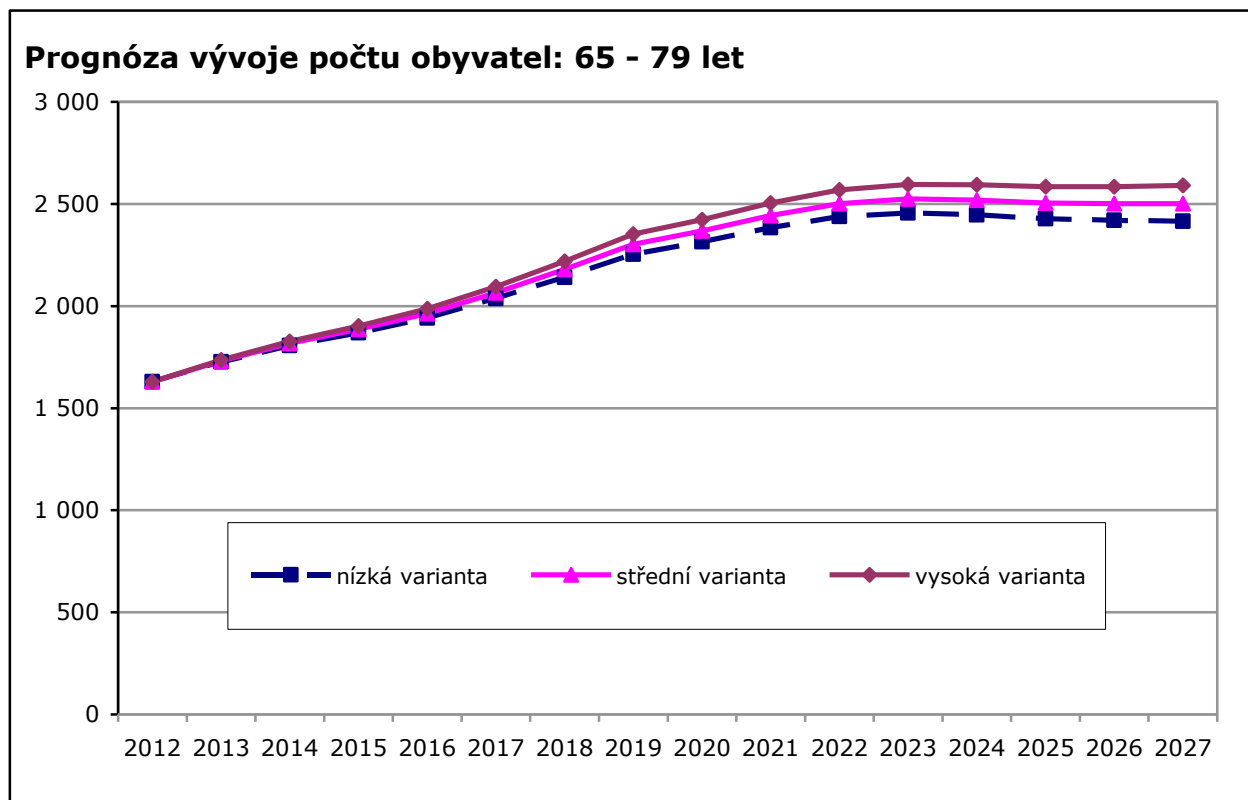
Graf 12: Vývoj počtu obyvatel 41 - 64 let podle 3 prognostických modelů

Počet **seniorů** intenzivně poroste. Ze stávajících cca 1600 osob ve věku 65 - 79 let jich bude v roce 2027 v Praze 20 bydlit téměř 2,5 tisíc.

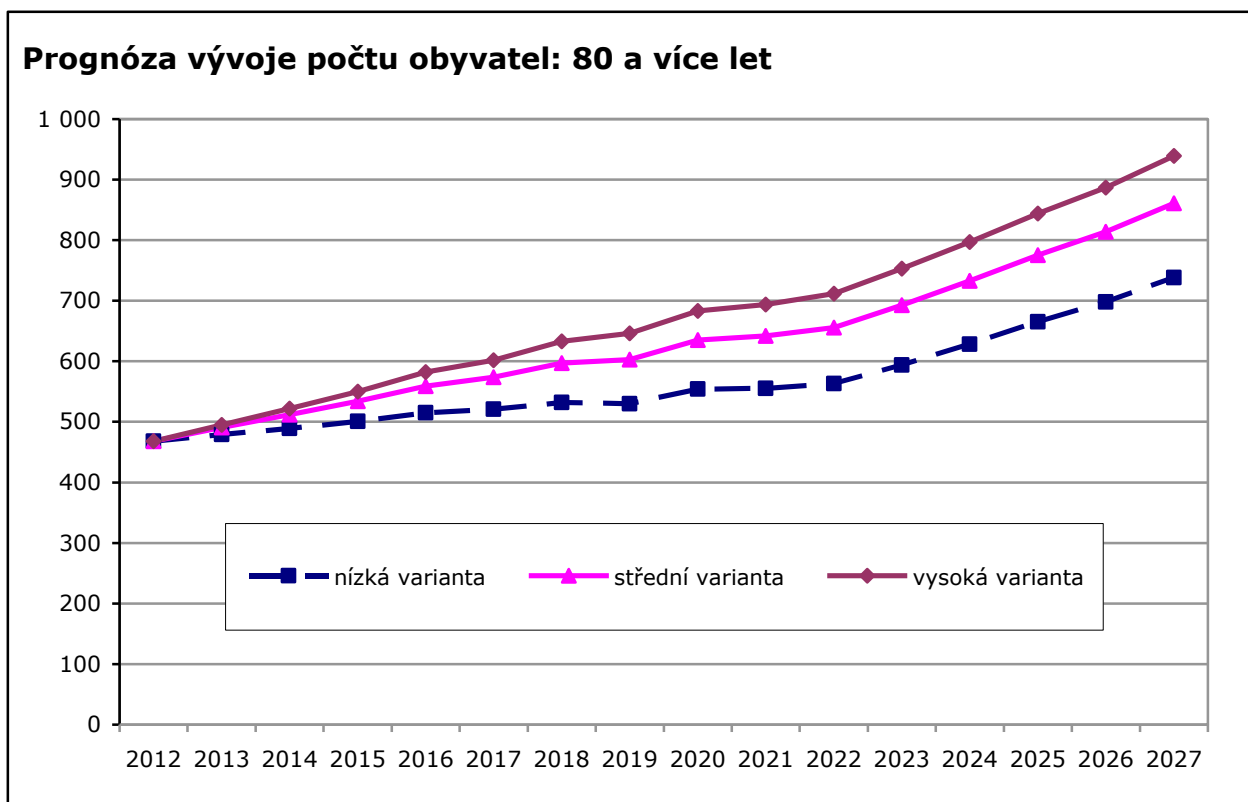
Vysoký nárůst počtu seniorů bude mít významný vliv na požadavky v oblasti zdravotnictví, sociálních služeb a bezbariérovosti.

Graf 13: Vývoj počtu obyvatel 65 - 79 let podle 3 prognostických modelů

Výrazný nárůst lze očekávat také ve věkové skupině 80 +. Počet **starších seniorů** se v průběhu následujících 15 let **téměř zdvojnásobí** ze současných 470 na 860 občanů v tomto věku.

Graf 14: Vývoj počtu obyvatel starších 80 let podle 3 prognostických modelů

6.2.2. Shrnutí hlavních výsledků prognózy počtu obyvatel

Výše popsané změny a trendy budou mít s největší pravděpodobností dopady, které charakterizujeme ve druhém sloupci tabulky:

Tab. 16: Očekávané demografické trendy v MČ Praha 20 a pravděpodobné dopady

Věková skupina	Demografický trend	Pravděpodobné dopady
Všichni	mírný růst ze současných 15tis. na 17 - 19 tis. obyvatel	-
0 - 2 roky	do roku 2019 růst ze současných 523 na 530 - 680 (dle varianty vývoje), následně trvalý pokles až na úroveň 460 dětí v roce 2027	- zpočátku zřejmě růst poptávky po službách pro rodiny s malými dětmi (mateřská centra, programy pro matky na RD,...), následně dlouhodobý pokles
3 - 5 let	do roku 2016 mírný pokles počtu dětí, od roku 2017 nárůst na cca 600 dětí v letech 2019 - 2022, poté pokles až pod současný stav	- u nízké a střední varianty prognózy mohla být stávající kapacita MŠ dostačující, pokud nebudou přijímány přespolní děti a děti mladší 3 let - u vysoké varianty by po roce 2019 bylo potřeba dalších cca 60 míst v MS
6 - 14 let	růst počtu dětí školou povinných ze současných 1 300 na cca 1 800 v roce 2027	- stávající kapacita ZŠ v MČ Praha 20 by byla pro děti z MČ dostačující až do roku 2020, v následujících letech by však bylo potřeba kapacitu navýšit až o 50 míst - potřeba dobře naplánovat, kolik přespolních dětí je možné v současnosti přijímat s ohledem na budoucí vývoj počtu místních dětí ve věku školní docházky - rostoucí poptávka po volnočasových aktivitách, kroužcích a sportovním vyžití pro školní děti
15 - 25 let	po počátečním poklesu, bude počet těchto obyvatel od roku 2020 mírně růst a ze současných 1 900 se bude v roce 2027 pohybovat na úrovni 2 100	- nejprve pokles a následně mírný růst poptávky po zábavě pro mladistvé
26 - 40 let	po počáteční stagnaci nebo jen velmi mírném růstu lze v letech 2017 - 2019 čekat výraznější nárůst díky dostavění nových bytů; od roku 2020 trvalý pokles	- poptávka po službách pro rodiny s dětmi (mateřská centra, nekuřácké restaurace, hlídání dětí aj.)
41 - 64 let	trvalý nárůst ze současných 5 tis. na cca 6,5 tis. občanů v roce 2027	-
65 - 79 let	vysoký nárůst počtu seniorů ze současných 1600 na téměř 2,5 tis. v roce 2027	- výrazné zvýšení poptávky především po terénních sociálních službách - poptávka po zdravotních službách
80 a více let	téměř zdvojnásobení počtu starších seniorů ze současných 470 na cca 860 v roce 2027	- rostoucí poptávka po terénních i pobytových sociálních službách - poptávka po zdravotních službách - rostoucí požadavky kladené na dostupnost veřejných míst a bezbariérovost

Poznámka:

Výše uvedenou tabulku považujeme za naprosto stěžejní. Identifikované trendy mají reálný základ v dopadu současných trendů (nárůst poptávky po MŠ a ZŠ, stárnutí populace).

7. Analýza současného stavu veřejných služeb

7.1. Mateřské školy a reflexe budoucího vývoje

Na území MČ Praha 20 se nacházejí 3 mateřské školy zřizované MČ a tři soukromé školky. **Stávající maximální kapacita MŠ** zřizovaných městskou částí činí **634 dětí**.

Tab. č: 17 Kapacita školských zařízení MČ Praha 20

Zařízení	Název	Kapacita
MŠ	MŠ Chodovická 1900	392
MŠ	MŠ „U Rybníčku“, Křovinovo nám. 115	130
MŠ	MŠ Spojenců 2170	112
MŠ	Soukromá školka Kostička	n/a
MŠ	Soukromá školka IQ (AJ)	n/a
Ostatní	Dětský klub „Jako u maminky“	n/a

Zdroj: Databáze MŠMT, září 2013

Důležitým parametrem pro odhad potřebné budoucí kapacity MŠ je zjistit stávající zájem o MŠ. V tabulce vidíme jak počty přihlášek do MŠ, tak počty přijatých i nepřijatých dětí, které splnily požadovaná kritéria. Za požadovaná kritéria považujeme trvalé bydliště dítěte v MČ Praha 20 a dosažení věku 3 let. Podle vyjádření zástupců školského odboru MČ, v roce 2013/14 byly do MŠ přijaty všechny děti s trvalým bydlištěm v MČ Praha 20 a starší 3 let. Nebyly tedy přijaty pouze přesporní děti či děti mladší.

Tab. 18: Zájem o MŠ

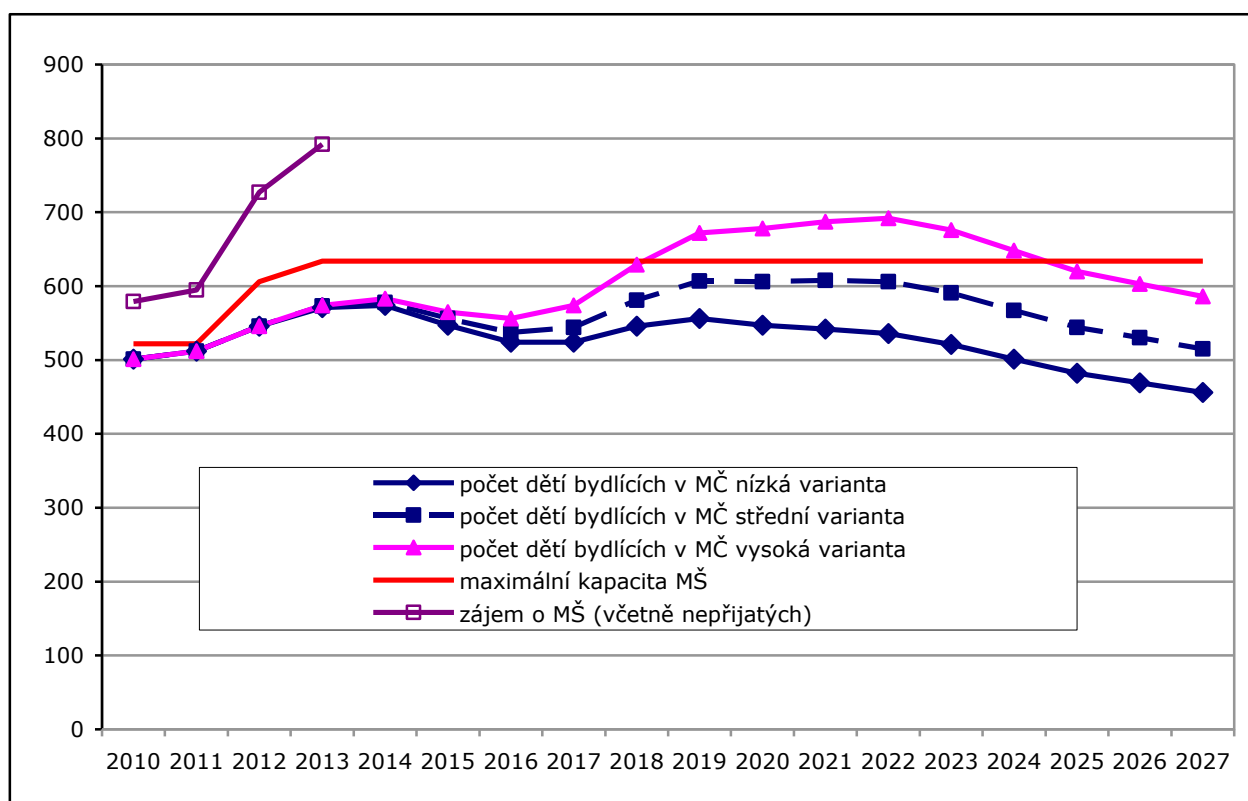
	Školní rok 2010/11	Školní rok 2011/12	Školní rok 2012/13	Školní rok 2013/14
Kapacita MŠ	522	522	606	634
Počet přihlášek	209	281	297	369
Počet přijatých	152	153	176	211
Nepřijatých celkem	57	73	121	158
Počet nepřijatých, kteří splnili kritéria	n/a	n/a	0	0

Zdroj: MČ Praha 20

Jak je patrné z grafu 15, stávající kapacita MŠ by měla být pro děti z Horních Počernic až do roku 2018 dostatečná v případě, že MŠ nebudou přijímat děti bez trvalého bydliště v MČ Praha 20. Poté bude záležet na vývoji počtu předškolních dětí zejména s ohledem na migraci, resp. výstavbu v Horních Počernicích. Pokud bychom počítali s vysokou variantou vývoje, lze očekávat, že vzhledem k pokračující vysoké výstavbě bude po roce 2019 v MŠ potřeba dalších cca 60 nových míst.

Klíčové ovšem bude vypořádat se s nápořem zájmu ze strany přespolních dětí.

Graf 15: Porovnání maximální kapacity MŠ a prognózovaného vývoje dětí v MŠ ve věku docházky do MŠ podle 3 prognostických modelů

Poznámka:

Kapacita MŠ by mohla být u střední a nízké varianty prognózy dostačující. Podmínkou ovšem je, že místní MŠ nebudou striktně přijímat přespolní děti a děti mladší 3 let.

7.2. Základní školy a reflexe budoucího vývoje

V Praze 20 působí šest základních škol. Jejich celková **maximální kapacita** činí 2 028 žáků, z toho školy zřizované MČ mají kapacitu 1 830 žáků. Kapacita bude od roku 2014 navýšena o dalších 30 míst. Kapacita dvou soukromých základních škol je cca 200 žáků, přičemž ZŠ a MŠ Heřmánek navštěvují zejména děti z Kyjí a Ládví.

V tomto školním roce 2013/14 navštěvuje ZŠ zřizované MČ 1 524 žáků, z toho 967 na 1. stupni ZŠ.

Tab. č: 19 Kapacita školských zařízení MČ Praha 20

Zařízení	Název	Kapacita ZŠ	Kapacita družiny	Obsazenost 2013/14
ZŠ	ZŠ Spojenců 1408	150	120	143
ZŠ	ZŠ Stoliňská 823	400	120	391
ZŠ	ZŠ Chodovická 2250	630	150	415
ZŠ	ZŠ Ratibořická 1700	650/680*	150	575
ZŠ	Základní škola a mateřská škola Heřmánek, K Cihelně 313/41 (1-5 třída)	60	47	n/a
ZŠ	Základní škola praktická a Základní škola speciální, Bártlova 83	138	14	68

Zdroj: Databáze MŠMT, září 2013

* od roku 2014 kapacita 680 dětí

Vzhledem ke skutečnosti, že MČ Praha 20 představuje spádovou lokalitu pro obyvatele okresu Praha západ, je počet dětí navštěvující zdejší ZŠ vyšší, než počet dětí zde ve skutečnosti žijící.

Poznámka:

V dalších analýzách bereme v úvahu pouze ZŠ zřizované městskou částí. Praktickou a speciální školu Bártlova navštěvuje 12 dětí z Prahy 20. Stejný počet místních dětí navštěvuje soukromou ZŠ Heřmánek. Tyto školy jsou určeny primárně pro přespolní a z toho důvodu s nimi v plánování kapacit ZŠ v městské části nepočítáme.

Tab. 20: Počty žáků v jednotlivých ročnících

	Počet žáků ZŠ			Počet dětí v Pha 20 v daném věku		
	Školní rok 2010/11	Školní rok 2011/12	Školní rok 2012/13	2010	2011	2012
1. stupeň celkem	843	863	926	665	690	725
2. stupeň celkem	582	566	573	501	508	513
Celkem	1 425	1 429	1 499	1 166	1 198	1 238

Zdroj: MČ Praha 20, ČSÚ

Poznámka:

Při plánování kapacit druhého stupně ZŠ je potřeba vzít v úvahu, že část těchto dětí po páté třídě odchází na víceletá gymnázia. Obvykle je to cca 25 % těchto dětí.

7.2.1. Plánování kapacit ZŠ

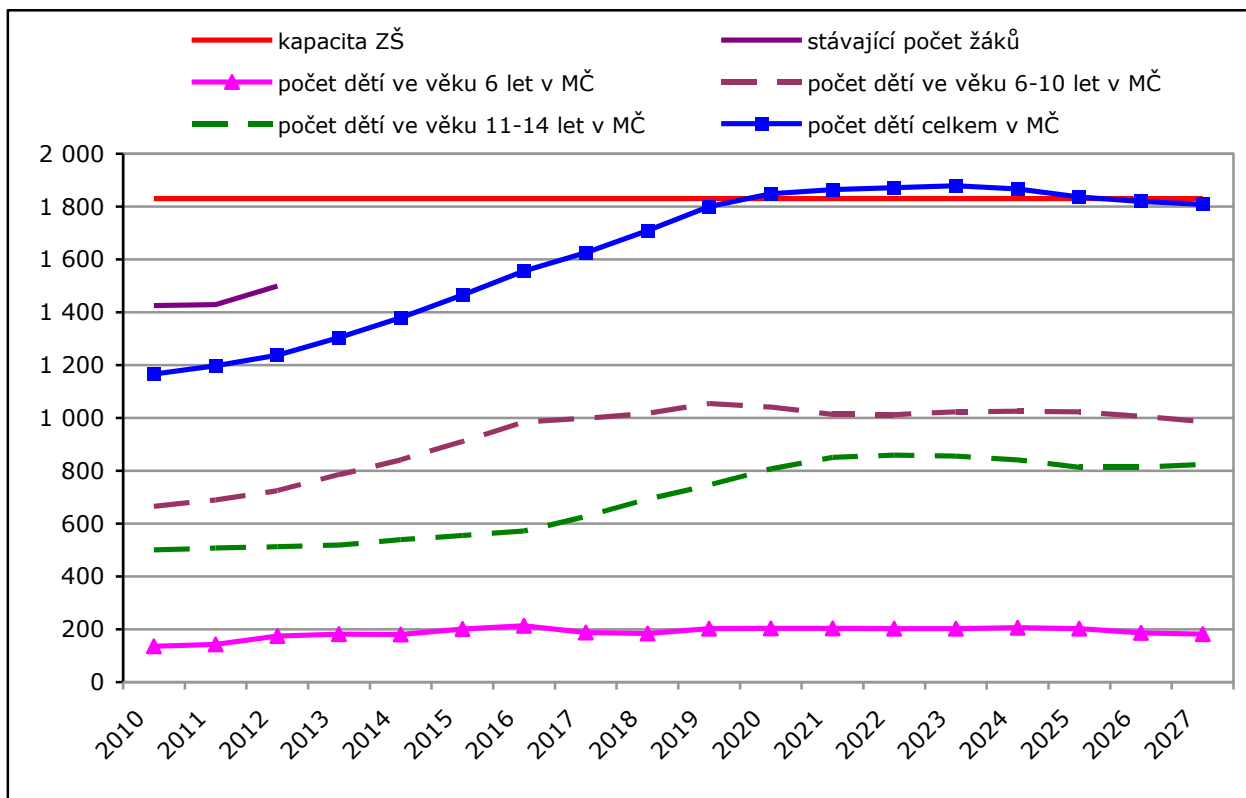
Porovnáme-li kapacitu školy, její vytíženost a vývoj počtu dětí žijících v MČ Praha 20, získáme následující výsledky.

Tab. 21: Porovnání kapacity ZŠ a počtu dětí žijících v MČ – střední varianta

Školní rok	Kapacita ZŠ	Stávající počet žáků v ZŠ (včetně přespolních)	Počet dětí s trvalým bydlištěm v MČ Praha 20			
			Věk 6 let	Věk 6 - 10 let	Věk 11 - 14 let	Věk 6 - 14 let celkem
2010 - 2011	1 830	1 425	136	665	501	1 166
2011 - 2012	1 830	1 429	143	690	508	1 198
2012 - 2013	1 830	1 499	174	725	513	1 238
2013 - 2014	1 830	1 524	182	785	519	1 304
2014 - 2015	1 830		181	841	539	1 380
2015 - 2016	1 830		201	910	555	1 465
2016 - 2017	1 830		213	984	572	1 556
2017 - 2018	1 830		188	999	627	1 626
2018 - 2019	1 830		184	1 017	692	1 709
2019 - 2020	1 830		203	1 054	746	1 800
2020 - 2021	1 830		204	1 041	807	1 848
2021 - 2022	1 830		204	1 013	851	1 864
2022 - 2023	1 830		203	1 012	859	1 871
2023 - 2024	1 830		203	1 023	856	1 879
2024 - 2025	1 830		206	1 026	841	1 867
2025 - 2026	1 830		202	1 023	813	1 836
2026 - 2027	1 830		187	1 006	813	1 819

Zdroj: vlastní výpočet

Graf 16: Porovnání počtu dětí školou povinných s kapacitou ZŠ – střední varianta prognózy

Z analýzy vyplývá, že stávající kapacita ZŠ v MČ Praha 20 by byla pro děti z MČ dostačující až do roku 2020, v následujících letech by však bylo potřeba kapacitu navýšit až o 50 míst. To však za předpokladu, že by do místních škol nechodily přesporní děti, což je v současné chvíli nereálné. Při plánování je tak nutné vzít v úvahu, kolik přesporních dětí je možné do škol přijmout s ohledem na budoucí počet školních dětí v MČ Praha 20. V grafu je samostatně vyznačen budoucí počet dětí ve věku 6 let v MČ Praha 20. V roce 2013 byl počet potenciálních prvňáčků z Horních Počernic cca 180, už v roce 2016 však lze očekávat o cca 30 prvňáčků z MČ Praha 20 více.

Poznámka:

Do budoucna lze očekávat poptávku o místní ZŠ ze strany okolních obcí/městských částí na kraji Prahy. Suburbanizace vedla k velké migraci především mladých rodin do okolí Prahy. Následná vysoká porodnost generace tzv. „Husákových dětí“ vedla k velkému počtu narozených dětí. Lze předpokládat, že okolní obce nebudou schopny tuto poptávku uspokojit a budou se ji snažit zajistit posíláním dětí do škol

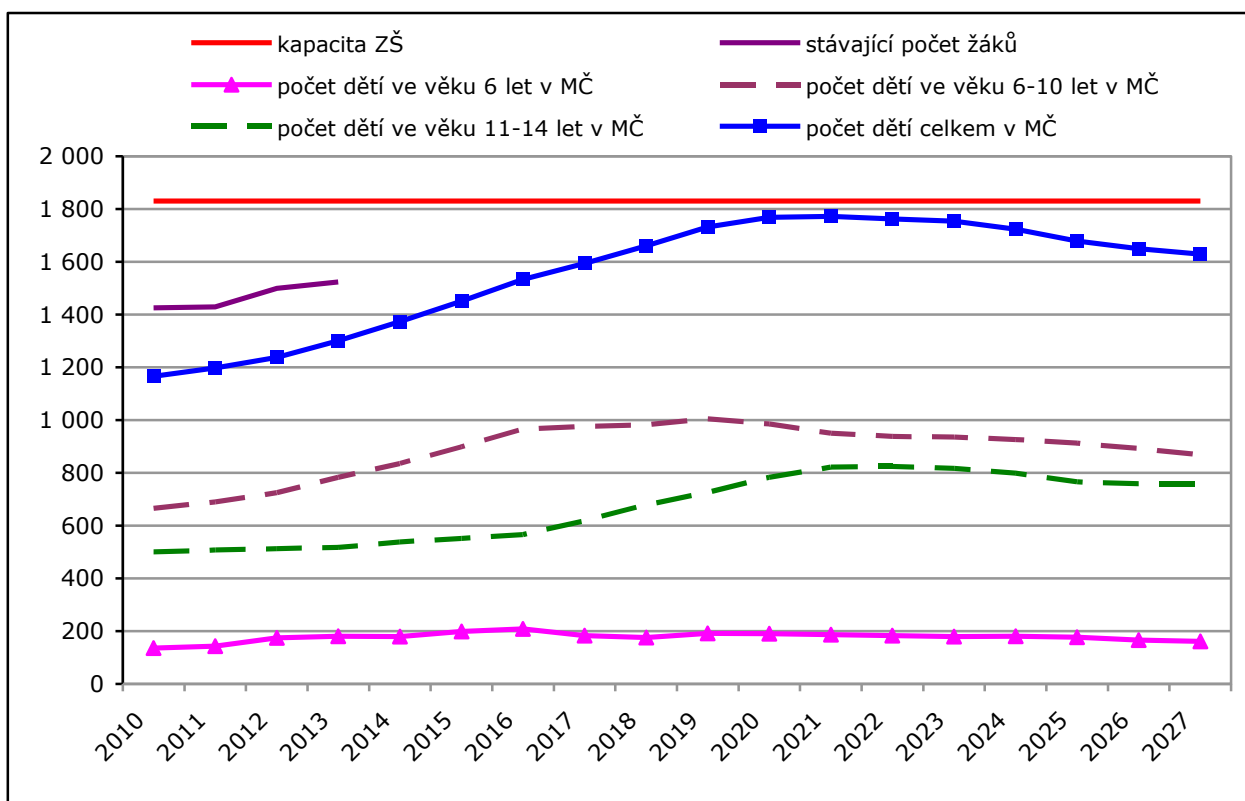
v jiných obcích / MČ. Vedení MČ Prahy 20 s největší pravděpodobností bude žádáno o zpřístupnění kapacity zdejších škol pro mimopražské žáky.

Tab. 22: Porovnání kapacity ZŠ a počtu dětí žijících v MČ – nízká varianta

Školní rok	Kapacita ZŠ	Stávající počet žáků v ZŠ (včetně přespolních)	Počet dětí s trvalým bydlištěm v MČ Praha 20			
			Věk 6 let	Věk 6 - 10 let	Věk 11 - 14 let	Věk 6 - 14 let celkem
2010 - 2011	1 830	1 425	136	665	501	1 166
2011 - 2012	1 830	1 429	143	690	508	1 198
2012 - 2013	1 830	1 499	174	725	513	1 238
2013 - 2014	1 830	1 524	181	783	518	1 301
2014 - 2015	1 830		179	835	538	1 373
2015 - 2016	1 830		199	898	552	1 451
2016 - 2017	1 830		209	967	566	1 533
2017 - 2018	1 830		183	976	619	1 594
2018 - 2019	1 830		176	982	678	1 661
2019 - 2020	1 830		192	1 005	727	1 732
2020 - 2021	1 830		190	985	783	1 768
2021 - 2022	1 830		187	950	822	1 772
2022 - 2023	1 830		183	938	825	1 763
2023 - 2024	1 830		180	936	817	1 754
2024 - 2025	1 830		181	926	799	1 724
2025 - 2026	1 830		177	913	766	1 679
2026 - 2027	1 830		166	892	758	1 650

Zdroj: vlastní výpočet

Graf 17: Porovnání počtu dětí školou povinných s kapacitou ZŠ – nízká varianta prognózy

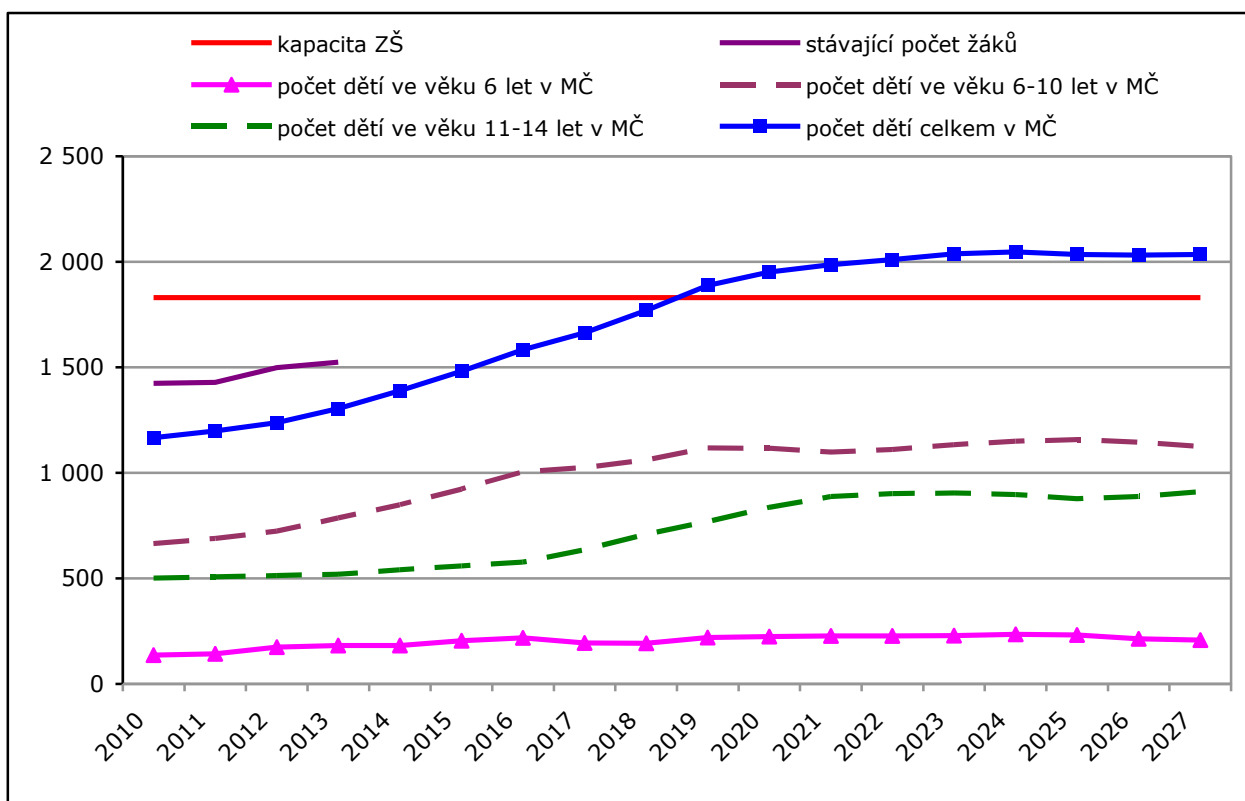

Tab. 23: Porovnání kapacity ZŠ a počtu dětí žijících v MČ – vysoká varianta

Školní rok	Kapacita ZŠ	Stávající počet žáků v ZŠ (včetně přespolních)	Počet dětí s trvalým bydlištěm v MČ Praha 20			
			Věk 6 let	Věk 6 - 10 let	Věk 11 - 14 let	Věk 6 - 14 let celkem
2010 - 2011	1 830	1 425	136	665	501	1 166
2011 - 2012	1 830	1 429	143	690	508	1 198
2012 - 2013	1 830	1 499	174	725	513	1 238
2013 - 2014	1 830	1 524	182	786	519	1 305
2014 - 2015	1 830		182	848	541	1 389
2015 - 2016	1 830		204	923	559	1 482
2016 - 2017	1 830		218	1 005	578	1 583
2017 - 2018	1 830		194	1 026	637	1 663
2018 - 2019	1 830		193	1 060	709	1 769
2019 - 2020	1 830		220	1 118	770	1 888
2020 - 2021	1 830		224	1 116	836	1 952
2021 - 2022	1 830		227	1 099	887	1 986
2022 - 2023	1 830		227	1 110	901	2 011
2023 - 2024	1 830		229	1 134	904	2 038
2024 - 2025	1 830		235	1 150	897	2 047
2025 - 2026	1 830		232	1 158	877	2 035
2026 - 2027	1 830		214	1 145	888	2 032

Zdroj: vlastní výpočet

Graf 18: Porovnání počtu dětí školou povinných s kapacitou ZŠ – vysoká varianta prognózy

8. Zdravotnictví

Obyvatelé MČ Praha 20 mohou díky dobré dopravní dostupnosti využívat zdravotní služby v celém hlavním městě. V Hl. m. Praze ke konci roku 2011 poskytovalo ambulantní péči 7 077 lékařů a 10 481 zdravotnických pracovníků ne lékařů s odbornou způsobilostí (přepočtené počty včetně smluvních). Na 10 tisíc obyvatel Prahy tak připadá v ambulantní péči 57 lékařů, což je vysoko nad celorepublikovým průměrem (v ČR 32) (ÚZIS: Zdravotnická ročenka Hl. m. Praha 2011).

8.1. Zdravotnická zařízení na území MČ Praha 20

V městské části Praha 20 – Horní Počernice jsou tyto lékařské ordinace:

- 5 x ordinace praktického lékaře pro dospělé
- 3 x ordinace praktického lékaře pro děti a dorost
- 5 x stomatologická ordinace pro dospělé
- 1 x stomatologická ordinace pro děti a dorost
- 3 x gynekologická ordinace
- 1 x ordinace urologie, sexuologie
- 1 x ordinace endokrinologie
- 1 x neurologická ordinace
- 2 x ordinace očního lékaře
- 1 x speciální pracoviště z oblasti teleradiologie a telemedicíny
- 1 x ortopedická ordinace
- 1 x interní ordinace
- 1 x ordinace ORL

V městské části se dále nachází Léčebné rehabilitační středisko Chvaly, které poskytuje rehabilitační péči lůžkovou i ambulantní. Kapacita je 50 lůžek. V ambulantní rehabilitační péči pracují 4 fyzioterapeutky. Středisko poskytuje zároveň i domácí zdravotní péči a pečovatelskou službu.

Nelékařská zdravotnická zařízení v MČ Praha 20 – Horní Počernice:

- Oční optika - optometrista
- 4 lékárny

Pohotovost je zajišťována Fakultní nemocnicí na Bulovce (dětská pohotovost ve všední dny od 16 do 06 hod., pohotovost pro dospělé ve všední dny od 19 do 06 hod., o sobotách, nedělích a svátcích nepřetržitě).

V některých případech je možno využít i služeb pohotovosti na Poliklinice Prosek (pohotovost pro dospělé a dorost ve všední dny od 19 do 06 hod, o víkendech a svátcích od 19 hod posledního pracovního dne do 06 hod prvního pracovního dne).

Obyvatelé MČ Praha 20 – Horní Počernice mohou využít také jiná pohotovostní zařízení na území hlavního města Prahy:

Fakultní nemocnice v Motole (LSPP pro dospělé, děti a dorost, dětská stomatologie)

Všeobecná fakultní nemocnice v Praze (LSPP pro děti a dorost, stomatochirurgická pohotovostní služba – ne běžná stomatologie)

Fakultní Thomayerova nemocnice (LSPP pro dospělé, děti a dorost)

Fakultní nemocnice Královské Vinohrady (LSPP pro dospělé)

Poliklinika Palackého (LSPP pro dospělé, stomatologie pro dospělé)

8.2. Porovnání kapacit lékařů s celou ČR

Tab. 24: Odhad počtu lékařů na velikost obce

	Počet lékařů na 10 000 obyvatel v ČR v roce 2011	Skutečný počet lékařů v MČ Praha 20	Přepočtený počet lékařů na velikost obce		
			15 000 obyvatel	17 000 obyvatel	20 000 obyvatel
Stomatolog	6,84	6	10,3	11,6	13,7
Praktický lékař pro dospělé	5,08	5	7,6	8,6	10,2
Interní (včetně podoborů)	5,05	1	7,6	8,6	10,1
Praktické lékař pro děti	3,22	3	4,8	5,5	6,4
Gynekolog	2,51	3	3,8	4,3	5,0
Chirurgie	2,45	-	3,7	4,2	4,9
Neurologie	1,36	1	2,0	2,3	2,7
Oční	1,23	2	1,8	2,1	2,5
Ortoped	1,17	1	1,8	2,0	2,3
ORL	0,93	1	1,4	1,6	1,9
Rehabilitace	0,82	4*	1,2	1,4	1,6
Kožní	0,78	-	1,2	1,3	1,6
Urologie	0,64	1	1,0	1,1	1,3
Diabetolog	0,44	-	0,7	0,7	0,9

Zdroj: ČSÚ, ÚZIS – Zdravotnická ročenka 2011, přepočteno Výzkumy Soukup

* 4 fyzioterapeutky v Léčebném rehabilitačním středisku Chvaly

Přepočítáme-li vybavenost obce lékaři dle průměru v ČR, zjistíme, že v současné době je situace v MČ Praha 20 podprůměrná. V porovnání s celorepublikovým průměrem působí v Horních Počernicích podprůměrný počet praktických lékařů pro dospělé i pro děti, nedostatek stomatologů i gynekologů.

Je ovšem nutné připomenout, že velká část obyvatel jezdí za prací do centra Prahy (či jiných částí). Specializované lékaře (např. stomatolog či gynekolog) tak mohou preferovat v lokalitě svého zaměstnání.

9. Sociální služby

9.1. Poskytovatelé sociálních služeb

Na území MČ Praha 20 jsou poskytovány následující sociální služby:

Tab. 25: Poskytované sociální služby

Sociální služba	Poskytovatel/sídlo	Registrovaná kapacita	Počet klientů
Pečovatelská služba	Pečovatelská služba Městské části Praha 20	150	97
Pečovatelská služba	Léčebně rehabilitační středisko Chvaly	12	12
Azylový dům pro rodiny s dětmi	Středisko křesťanské pomoci Horní Počernice	90	85
Domov pro seniory	Bethesda	32	32
Chráněné bydlení	Chráněné bydlení na Xaverově	12	12
Nízkoprahový klub pro děti a mládež	Neposeda, občanské sdružení	15	n/a
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	Středisko křesťanské pomoci Horní Počernice	40	n/a

Zdroj: MČ Praha 20, Registr poskytovatelů sociálních služeb

Poznámka:

Z porovnání kapacit sociálních služeb a skutečného využití vyplývá, že kapacity terénních sociálních služeb v MČ Praha 20 jsou v současně době dostačující. Z porovnání s celorepublikovým průměrem jsou ale využívány podprůměrně. Otázkou ovšem zůstává, z jakého důvodu jsou využívány podprůměrně. Naopak kapacita pobytových služeb je spíše nedostačující.

9.2. Počet obyvatel vyžadujících sociální služby

Potřebu sociálních služeb lze nepřímo odhadnout z příspěvku na péči³. Ten je určen osobám, které z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebují pomoc jiné fyzické osoby při zvládnání základních životních potřeb v rozsahu stanoveném stupněm závislosti podle zákona o sociálních službách. Z příspěvku na péči pak mohou tyto osoby hradit sociální péči⁴.

Při odhadování počtu osob vyžadující pomoc vycházíme z propočtu týmu doc. Ladislava Průši, který v knize Poskytování sociálních služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením uvádí, kolik osob v dané věkové skupině a pohlaví pobírá v ČR příspěvek na péči (neboli potřebují pomoc se sebeobsluhou).

Podle tohoto propočtu odhadujeme, že v MČ Praha 20 potřebuje pomoc při sebeobsluze cca 390 osob.

Tab. 26: Příspěvek na péči a pomoc při sebeobsluze

Věk	Podíl osob v ČR pobírající příspěvek na péči - Muži	Podíl osob v ČR pobírající příspěvek na péči - Ženy	Počet obyvatel v MČ Pha 20 Muži	Počet obyvatel v MČ Pha 20 Ženy	Odhad počtu osob potřebující pomoc při sebeobsluze
1 - 2 let	0,08	0,09	179	189	0
3 - 18 let	1,45	1,02	1 193	1 148	29
19 - 50 let	0,77	0,61	3 627	3 709	51
51 - 55 let	1,25	1,08	467	452	11
56 - 60 let	1,73	1,5	534	555	18
61 - 65 let	2,53	2,16	446	487	22
66 - 70 let	3,68	3,76	341	385	27
71 - 75 let	5,6	7,55	197	239	29
76 - 80 let	9,88	16,66	127	230	51
81 - 85 let	20,38	35,24	101	150	73
86 - 90 let	38,23	59,03	46	68	58
90 +	54,86	72,01	7	25	22
Celkem	-	-	-	-	390

Zdroj: ČSÚ, Průša L. a kol. Poskytování sociálních služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením, 2010

³ Pouze část vyplacených příspěvků na péči je skutečně použita na nákup sociálních služeb. Přesto se jedná o alespoň částečně objektivní zhodnocení zdravotního stavu obyvatel podle věku.

⁴ Na příspěvek na péči mají nárok osoby, které z důvodu zdravotního stavu potřebují pomoc jiné fyzické osoby při zvládnání životních potřeb dle stupně závislosti. Tyto stupně závislosti se hodnotí podle počtu základních životních potřeb, které tato osoba není schopna bez cizí pomoci zvládat (např. mobilita, orientace, komunikace, stravování, oblékání ...)

9.2.1. Porovnání využívání sociálních služeb v ČR a MČ Praha 20

Porovnáme-li využívání pečovatelské služby v Praze 20 a v ČR, zjistíme, že pečovatelská služba je v Praze 20 využívána výrazně podprůměrně. Zatímco v celé ČR využívá pečovatelskou službu 36% počtu příjemců příspěvku na péči, v Praze 20 to je 28 %.

Tab. 27: Porovnání kapacit sociálních služeb v ČR a MČ Praha 20

	ČR	MČ Praha 20
Počet osob potřebující pomoc při sebeobsluze	320 000	390
Počet uživatelů domovu pro seniory	36 523	32
Počet uživatelů pečovatelské služby	113 607	109
% uživatelů DPS ku počtu osob potřebující pomoc	11 %	8 %
% uživatelů peč. služby ku počtu osob potřeb. pomoc	36 %	28 %

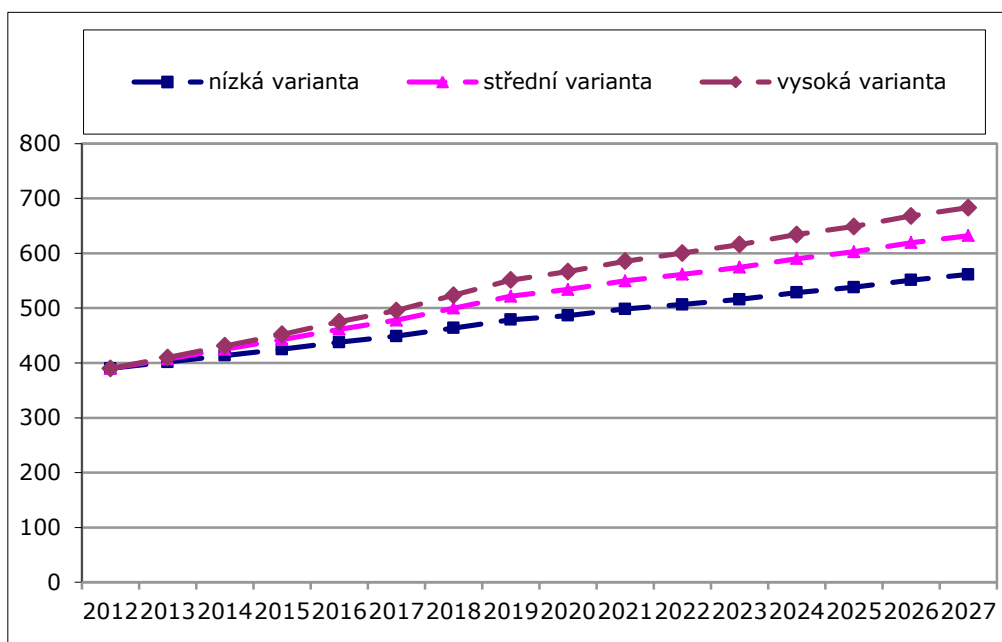
Zdroj: MPSV, propočet Výzkumy Soukup, údaje za ČR k roku 2011, za MČ Praha 20 k roku 2012

9.2.2. Vývoj počtu osob potřebujících pomoc při sebeobsluze

Vezmeme-li stejný koeficient udávající míru pobírání příspěvku na péči, můžeme odhadnout vývoj počtu osob, které potřebují pomoc při sebeobsluze. Ze stávajících 390 se jejich počet zvýší až na cca 550, respektive 680 do roku 2027 dle jednotlivých variant vývoje.

Pokud bude pečovatelská služba stejně „atraktivní“ jako doposud, lze očekávat do roku 2027 nárůst počtu klientů na cca 180. Počet klientů domovů pro seniory odhadujeme na 50 v roce 2027. Pokud by se ovšem zvýšila „atraktivita“ na celorepublikovou úroveň, lze očekávat cca 230 klientů pečovatelské služby a 70 klientů domovů pro seniory.

Graf 19: Odhad počtu osob potřebujících pomoc při sebeobsluze

Poznámka:

Počty ve výše uvedeném grafu jsou pouze orientační a počítají s neměnnou mírou závislosti v budoucích letech.

10. Zpracovatel průzkumu

Společnost VÝZKUMY SOUKUP se zabývá návrhem, realizací a zpracováním marketingových, sociologických a demografických výzkumů. Již od samého počátku naší existence jsme si stanovili za základní principy naší práce kvalitu, spolehlivost a spokojenost klientů. Naším cílem je provádět prakticky využitelné výzkumy, nikoliv výzkum pro výzkum. Proto veškeré činnosti koncipujeme tak, aby přinášely zcela konkrétní doporučení pro naše klienty.

Tomáš Soukup